

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR KOST- OCH IDROTTSVETENSKAP

Idrott och delaktighet ur barns perspektiv och ett barnperspektiv

- **En kvalitativ studie av hur flickor uppfattar delaktighet i en idrottsförening**

Anja Dahlberg och Jennifer Rofors

Rapportnummer:	VT 12-48
Examensarbete:	15 hp
Program:	Hälsopromotionsprogrammet idrottsvetenskap
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	VT/2012
Handledare:	Eva-Carin Lindgren
Examinator:	Peter Korp

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR KOST- OCH IDROTTSVETENSKAP

Rapportnummer: VT12-48
Titel: Idrott och delaktighet ur barns
perspektiv och ett barnperspektiv - En kvalitativ studie av hur flickor uppfattar
delaktighet i en idrottsförening
Författare: Anja Dahlberg och Jennifer Rofors
Examensarbete: 15 hp
Program: Hälsopromotionsprogrammet
idrottsvetenskap
Nivå: Grundnivå
Handledare: Eva-Carin Lindgren
Examinator: Peter Korp
Antal sidor: 33
Termin/år: VT/2012
Nyckelord: Delaktighet , barns perspektiv, ungdomar,
fokusgruppsdiskussion

Sammanfattning

Bakgrunden till studien ligger i att Sverige har fått kritik från Förenta Nationernas (FN) barnrättskommitté för den rådande bristen på barns delaktighet i beslut som rör deras egna liv. Idrottsföreningar är en viktig arena för barns utveckling och utgör en stor del av deras fritid. Föreningsidrotten ska enligt Riksidrottsförbundet utgå från barnkonventionen och bör därför arbeta med frågor som rör barn och ungas rätt till inflytande.

Syftet med studien var att beskriva flickornas perspektiv på inflytande och delaktighet i sin idrottsförening och att sedan belysa det med hjälp av ett barnperspektiv.

Fokusgruppsdiskussioner användes för att undersöka problemområdet. Tio deltagare delades in i två olika fokusgrupper som diskuterade i cirka en halvtimme var. Deltagarna var 13-14 åriga flickor som är aktiva i en fotbollsförening i Göteborgsområdet.

Undersökningen resulterade i sex kategorier som speglar de teman och variationer som framkom efter en innehållsanalys. Kategorierna var 'Att alla får möjlighet att vara med och bestämma', 'Vikten av delaktighet', 'Uppfattad delaktighet i idrottsföreningen', 'Uppfattad delaktighet i laget', 'Önskan om ökad delaktighet i föreningen och i laget' samt 'Att problematisera delaktighet'.

Tolkningen som gjordes av resultatet var att ungdomarna uppfattade sin delaktighet som låg och hade önskemål om att bli mer delaktiga i beslut som rör både deras egen lagverksamhet och hela klubben. Delaktigheten uppfattades vara något högre i laget men ansågs ändå vara

för låg. Förslag till fortsatt forskning inom området är att genomföra mer omfattande studier som inkluderar både fler lag samt tränares och styrelsers erfarenheter och uppfattningar angående problemområdet.

Förord

Den här studien görs som en kandidatuppsats på institutionen för kost- och idrottsvetenskap på Göteborgs universitet. Författarna är två studenter som nu avslutar sin sista termin på Hälsopromotionsprogrammet med inriktning mot idrottsvetenskap. Ämnet valdes med bakgrund i att en av studenterna genomförde sin verksamhetsförlagda utbildning (praktik) på Hälsoäventyret Oasen där idén till studien tog form. Hälsoäventyret är en utvecklingsenhet som arbetar för att sprida kunskapen om barns rätt och det hälsofrämjande arbetet med barn och unga i Västra Götalandsregionen. En förhoppning är att verksamheten med hjälp av studien ska kunna utvidgas till att även omfatta idrottsrörelsen och föreningarnas arbete med barn och ungdomars delaktighet.

Under arbetets gång har vi haft olika ansvarsområden och därmed även skrivit varsina huvuddelar av uppsatsens olika avsnitt. Anja har främst varit ansvarig för bakgrunden och Jennifer för metoden. All textbearbetning har dock gjorts gemensamt och utöver de huvudsakliga ansvarsområdena har vi skrivit större delen av texten tillsammans.

Vi vill slutligen rikta ett stort tack till vår handledare, Eva-Carin Lindgren, som med outtröttlig energi och entusiasm har hjälpt oss genom arbetet med den här studien. Vi är även mycket tacksamma över det bidrag som deltagarna i undersökningen har gjort till studien, utan ert engagemang hade den inte varit möjlig att genomföra. Tack också till familj och vänner som tålmodigt lyssnat på våra idéer och vår frustration i både vått och torrt.

Innehållsförteckning

Introduktion.....	1
Syfte.....	2
Frågeställningar.....	2
Bakgrund.....	2
Begrepp och definitioner.....	2
Forskningsläget idag	2
Teori och perspektiv.....	8
Metod.....	9
Urval.....	10
Dataproduktion.....	10
Etiska överväganden.....	14
Dataanalys.....	14
Resultat.....	15
Diskussion.....	21
Metoddiskussion.....	21
Resultatdiskussion.....	24
Slutsats.....	29
Implikation.....	29
Referenser.....	31
Bilagor	

Introduktion

Riksidrottsförbundet (RF) har en verksamhetsidé och en värdegrund som i stort går ut på att alla i ett lag eller en idrottsklubb har rätt att vara med, att idrott ska ge alla chansen att ha roligt, må bra och prestera samt möjlighet att påverka, ta ansvar och vara med att bestämma. Det ska göras genom föreningsdemokrati som förutsätter att alla medlemmars röst har lika värde (RF, 2009). För att föreningsidrotten ska kunna uppfylla verksamhetsidén krävs alltså delaktighet. Delaktighet innebär att alla som deltar får vara med och bestämma om och ta ansvar för sin verksamhet (RF, 2009).

Att ämnet ungdomars delaktighet i idrottsföreningar valdes har sin utgångspunkt i att föreningsidrott utgör en stor och viktig arena i barn och ungdomars liv (Trondman, 2005). All idrott ska utgå från barnkonventionen (2011) och med anledning av att Sverige har fått kritik från FN:s barnrättskommitté (2009) gällande brist på delaktighet bland barn och ungdomar har ämnet delaktighet fått stå som grund för studien. Delaktighet i idrottsföreningar i allmänhet eller bland vuxna hade kunnat vara ett alternativt ämne för studien men då tidiga vanor och erfarenheter ligger till grund för hälsan senare i livet är arbete med en god barn- och ungdomsidrott extra viktigt (FHI, 2010; Ungdomsstyrelsen 2010:9). En hög grad av delaktighet skulle kunna bidra till ett roligare och mer engagerande idrottande vilket fotbollen ska vara och utgå ifrån (SvFF, 2010). En stark delaktighet bland barn och ungdomar kan också bidra till ett bättre samhälle (RF, 2009). Både Europeiska Unionen (EU) och Sverige har också som mål för sin ungdomspolitik att alla ungdomar ska ha möjlighet till verkligt inflytande och kunna vara delaktiga i samhällslivet (Ungdomsstyrelsen, 2010:9).

Det finns flera aspekter och nivåer av delaktighet som är betydelsefulla att lyfta fram i ljuset. Dels barnens möjlighet att framföra sina åsikter och dels i vilken utsträckning som de aktiva i klubben blir informerade om vad som händer i föreningen. Exempel på möjlighet till information skulle kunna vara att vara med på årsmöten eller styrelsemöten. En annan, minst lika viktig, aspekt kan vara möjligheten att vara med och bestämma över hur en träning ser ut och i vilken utsträckning laget ska ha en resultatnriktad satsning.

Då delaktighet diskuteras är det lätt att ungdomarna och deras åsikter glöms bort och att de vuxna tar över. Därför är det viktigt att rikta uppmärksamheten mot de unga och låta dem stå i centrum då det är deras fritid det handlar om. Det kan göras genom att de vuxna utgår från barns perspektiv. Genom att använda ett sådant perspektiv kan ämnet ägnas mer uppmärksamhet och de vuxna får en bild av vad ungdomarna i fråga har för åsikter samt att de unga själva får en chans att reflektera över delaktighet och sin egen möjlighet att påverka.

Syfte

Syftet med studien är att beskriva ungdomarnas perspektiv på inflytande och delaktighet i sin idrottsförening och att sedan belysa det med hjälp av ett barnperspektiv.

Frågeställningar

Hur uppfattar flickorna begreppet delaktighet och hur betydelsefullt uppfattar de att det är i idrottsföreningen?

Hur uppfattar flickorna möjligheten till delaktighet i sin idrottsförening?

I vilken utsträckning uppfattar flickorna att deras inflytande tas i beaktande i idrottsföreningen respektive laget?

Bakgrund

Begrepp och definitioner

Nedan definieras de begrepp som frekvent förekommer i studien. En förklaring ges också till den innebörd begreppen har haft i sammanhanget.

Ungdomar- i den här rapporten kallas studiens deltagare för ungdomar då de är 13-14 år och enligt RF (2009) kategoriseras som ungdomsidrottare. Enligt barnkonventionen (2011) är alla personer upp till 18 år barn och på grund av det kan barns perspektiv ändå användas som utgångspunkt i studien. För att undvika upprepning kallas dock studiens deltagare även för flickor och deltagare.

Delaktighet- I den här studien används begreppet med innebörden att alla som deltar får vara med och bestämma om och ta ansvar för sin verksamhet (RF, 2009).

Forskningsläget idag

I det här avsnittet beskrivs ett antal rapporter och studier för att ge en helhetsbild och bakgrund till den svenska idrottsrörelsen och hur föreningslivet ser ut med fokus på fotbollen och dess verksamhet. Det eftersom studiens deltagare är aktiva i en fotbollsförening.

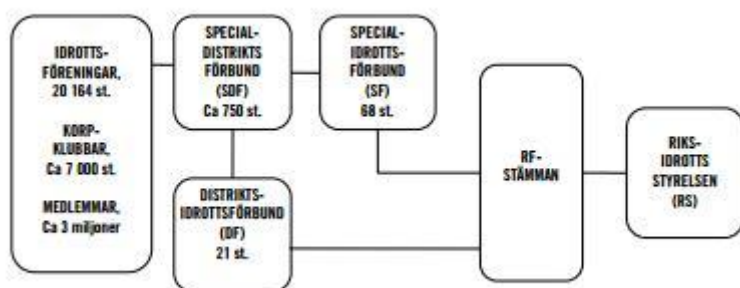
Dessutom innehåller bakgrunden några av barnkonventionens olika artiklar och dess koppling till föreningsidrott för att öka kunskapen om barns rättigheter och hur föreningsidrotten kan utgå från dem. Det finns också ett längre stycke som behandlar delaktighet bland ungdomar som är uppsatsens huvudfokus. Slutligen beskrivs teoribakgrund.

Idrottsrörelsen och föreningsliv

Svensk idrott har den senaste tiden genomgått flera förändringar. I statens offentliga utredning (SOU 2008:59) står det om den ökande konkurrensen mellan ideell föreningsidrott och den

kommersiella gym- och träningsverksamheten. Dessutom pågår det idag oorganiserat friluftsliv i stor utsträckning. Trots det har idrottsföreningarna fortsatt att växa. Finansieringen av föreningsidrotten har förändrats under årens gång. Den har under lång tid framförallt bestått av bidrag från staten. Idag får idrotten en andel av vinsten som det statliga bolaget Svenska Spel AB gör. Åren 1999-2003 bidrog Svenska Spel med 1,3 miljarder kronor till den svenska föreningsidrotten vilket innebär att den statliga finansieringen har ökat markant sedan millennieskiftet. Det bildas idag färre nya föreningar och finns nu fler yngre föreningar än för tio år sedan men föreningarna har blivit större och mer aktiva. En genomsnittlig förening har nästan 300 medlemmar (FoU 2005:3).

Det finns tre saker som kännetecknar den svenska idrottsrörelsen. Om idrotten är organiserad i föreningar, har ideell karaktär och bedrivs utanför den offentliga sektorn så ingår den i idrottsrörelsen. Föreningsidrotten utgör basen i RF (SOU 2008:59). Figuren nedan är hämtad från SOU 2008:59 och beskriver uppbyggnaden av idrottens organisation i Sverige.

Figur 1. Riksidrottsförbundets organisering i Sverige (SOU 2008:59).

Av den svenska befolkningen är det cirka 3 miljoner personer som är medlemmar i idrottsföreningar. Idrottsföreningarna är kopplade till specialdistriktsförbund som i sin tur lyder under specialidrottsförbund eller distriktsidrottsförbund. Som figuren visar är RF-stämman och Riksidrottsstyrelsen de högst beslutande organen (SOU 2008:59).

Idrottsföreningarna som helhet är svåra att beskriva då de har stor bredd och många olikheter. Det kan dock sägas att majoriteten av klubbarna ägnar sig åt individuell idrott trots att lagidrotten fotboll är den idrott som engagerar störst del av föreningsmedlemmarna. De flesta föreningarna ägnar sin verksamhet åt en enskild idrott även om det förekommer föreningar som utövar verksamhet inom fler idrottsgrenar. Något fler föreningar ägnar sig åt barn- och ungdomsidrott än åt vuxenidrott. Föreningar med individuell idrott ägnar mer tid åt barn- och breddidrott medan herr- och lagidrotter snarare riktar sin verksamhet mot tävlingsidrott (FoU 2005:3).

Fotboll är den idrott som engagerar allra flest pojkar och flickor (Lager, Berlin, Danielsson & Heimerson, 2009). Totalt är över en miljon personer medlemmar i fotbollsföreningar i Sverige, vilket gör idrotten till den största i landet. Det kan jämföras med friidrotten som med sina knappt 600 000 föreningsmedlemmar är den näst största idrotten. Bland fotbollens alla medlemmar finns 300 000 licensierade fotbollsspelare i Sverige varav en tiondel är aktiva i Västergötland. Drygt en tredjedel av dem är kvinnor (SvFF, 2011; RF, 2010).

Barnkonventionen och dess koppling till samhället och föreningsidrott

Det finns i barnkonventionen (2011) flera artiklar som kan kopplas till föreningsliv och den här uppsatsen. Barn och ungdomsidrott ska, enligt *Idrotten Vill* (RF, 2009), följa Förenta Nationernas (FN:s) deklARATION om mänskliga rättigheter, FN:s konvention om barns rättigheter och FN:s internationella konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Därför har en idrottsförening många anledningar att arbeta med frågor som rör barn och ungas rätt och inflytande i föreningar. Barnkonventionen omfattar alla barn i hela världen upp till 18 år. Enligt RF ska föreningar ägna sig åt barnidrott tills barnen är tolv år då barnidrotten övergår till ungdomsidrott. Vuxenidrotten börjar först vid 20 års ålder (RF, 2009).

Artikel 3 i barnkonventionen (2011) handlar om att vuxna ska se till barnets bästa då de fattar beslut som rör barn. Det är alltså en artikel som tränare och föreningsstyrelse bör ha i beaktande då beslut fattas inom föreningen. De kan på olika sätt ta hänsyn till barnens bästa, de skulle till exempel kunna lita till sina erfarenheter och minnen från hur de tyckte när de var barn, ett sådant förhållningssätt kallas barnperspektiv. De bästa besluten kanske ändå fattas då barnen själva tillfrågats och involverats.

I artikel 6 i barnkonventionen står det om barns rätt till liv och utveckling. I vissa länder är den här artikeln viktig när det gäller att barn inte ska behöva bli offer i krig men i ett land som Sverige kan artikeln snarare användas till att motivera att barn ska ha rätt till utveckling genom till exempel skolgång, lek och idrott (barnkonventionen, 2011). I idrottens värld är det viktigt att barnen kan känna att de utmanas och lär sig nya saker så att en utveckling kan ske men här är det av stor vikt att hitta en rimlig balansgång så att barnen inte pressas för mycket (RF, 2009).

Artikel 12 i konventionen om barns rättigheter (2011) är den som kanske har tydligast koppling till den här uppsatsen. Den handlar om barns rätt till inflytande och delaktighet. Vuxna ska lyssna på barnen men även ta deras åsikter i beaktande. Det här är något som Trondman (2005) skriver om i sin rapport till ungdomsstyrelsen, det är en studie som bygger på enkäter som besvarats av nästan 1600 ungdomar i åldrarna 13-20 år. Sex av tio ungdomar uppger att idrotten har en ganska eller mycket stor betydelse i deras liv och nästan alla uppger att de någon gång varit medlem i en idrottsförening vilket gör att föreningsidrotten är en stor och viktig arena för folkhälsoarbete bland barn och unga. Nära hälften av ungdomarna upplever att deras inflytande i idrottsföreningen är litet, dock säger endast 15 % att de hade velat ha ett större inflytande.

I barnkonventionens artikel 24 (2011) står det om barnets rätt till hälso- och sjukvård. Idrotten kan då ses som en del av hälsovården. De länder som skrivit på barnkonventionen lovar enligt artikel 24 att de ska göra allt de kan för att barn ska få en bra hälsa. Artikel 31 handlar om barns rätt till lek, vila och fritid och det är något som ryms inom föreningsidrotten. Träningschema bör läggas upp så att återhämtning och vila är möjligt och barnet kan även behöva tid till spontan lek utöver skola och träningspass.

Lindgren och Hilding (opublicerad) tar upp barns tankar kring det egentliga värdet med att idrotta. I intervjuer har barn pratat om att de idrottar för att det är roligt och att de uppskattar att tillhöra en grupp. Andra viktiga saker som lyfts fram är träningarna och att utvecklas inom idrotten samt att vinna. Idrotten idag spelar en viktig roll i många barns liv men den tar inte alltid hänsyn till barnens rättigheter. Utifrån artikel 3 i barnkonventionen bör en konsekvensanalys göras då beslut fattas som rör barn och deras tillvaro. Idrottsföreningar bör även utföra sitt arbete på ett sådant sätt att de aktivas förmågor och behov sätts i fokus. Barnen menar också att det var viktigt med ledare som vill utveckla alla i laget och att alla får delta på samma villkor.

I ett faktablad framgår det hur Sverige som stat ska arbeta för att förverkliga barnkonventionen (Socialdepartementet, 2004:6). Målet är att barnens rättigheter ska tas i beaktande i all politik. Det påpekas att det arbete som krävs för att uppnå ett sådant mål måste vara långsiktigt och ständigt pågående. Barnpolitiken och de beslut som fattas och som rör barn ska vara enligt ett barnperspektiv. Vidare ska barnperspektivet tas upp i de utredningsdirektiv och utbildningar som vänder sig till personer inom stat, kommun och landsting som ska arbeta med beslut som rör barn och unga, något som också stöds av barnrättskommittén (2009). En barnkonsekvensanalys ska göras då beslut som rör barn fattas inom staten. Socialdepartementet menar också att barnstatistiken ska bli mer omfattande. I riksrevisionen 2004:30 står det att de punkter som tas upp i socialdepartementets faktablad 2004:6 bör formuleras i tydligare mål och krav som kommuner, stat och landsting ska sträva mot och efterleva. Men det står också att det har gjorts flera olika åtgärder för att arbetet med barnrätt ska underlättas. Dels har ett statsråd med ansvar för barnpolitik etablerats och frågor som rör barnkonsekvensanalyser och vikten att involvera barn har lyfts upp. Barnombudsmannens ställning har också blivit starkare.

Delaktighet

Delaktighet är ett begrepp som kan förklaras på flera sätt. Ekbrand (2009:2) anser att kärnan i delaktigheten är att ungdomarna själva ska ta egna initiativ och uttrycka sina åsikter. Barnrättskommittén (2009) menar dock att de vuxna som arbetar med barn och unga ska vara utbildade och ha verktygen som krävs för att stötta dem i att uttrycka sina åsikter medan RF (2009) menar att delaktighet innebär att de aktiva i idrottsföreningar ska få vara med och bestämma och ta ansvar. Det påvisar de olika delar som finns av ungdomars delaktighet och att innebörden är djupare än att ungdomarna bara ska säga vad de tycker.

År 1994 fattade riksdagen i ett betänkande beslut om ett antal propositioner från regeringen som handlar om ungdomspolitik (Kulturutskottet, 1993/94). Betänkandet berör delaktighet som en del av besluten. Propositionerna innebär i stort att ungdomar ska få goda förutsättningar att göra egna val och vara delaktiga i samhället. På så sätt skulle de också kunna komma att medverka till demokratin och inbjudas till det vuxna livet. Det betyder med andra ord att ungdomar får rätt till verkligt deltagande och inflytande i samhället och de frågor som rör utvecklingen av det. Då idrotten och dess föreningar är en stor del av samhället är det viktigt att ungdomarna även där får den delaktighet och det inflytande de har rätt till. Det

finns dock en viss problematik kring ämnet. När barns delaktighet problematiseras framkommer bland annat att det finns många nivåer av delaktighet och att det krävs anpassning dels efter situationen men även efter i vilken utsträckning barnen själva önskar vara delaktiga (Nordenfors, 2010). Fler än åtta av tio ungdomar vill vara delaktiga och kunna påverka sin fritid och sina liv. Närmare hälften av dem vill vara med och påverka frågor om idrottsaktiviteter och -anläggningar (Nyberg, 2006). Det betyder med andra ord att ungdomar inte bara ska få vara delaktiga när det gäller beslut som rör deras skolgång och fritid utan också att de faktiskt vill vara det.

Då ungdomar tillfrågats om deras intresse för delaktighet uppger drygt hälften av ungdomarna att de inte är alls eller inte särskilt intresserade av inflytande men cirka en tredjedel svarar att de är ganska eller mycket intresserade av inflytande. Dock visar det sig att nästan alla vill bli tillfrågade av dem som bestämmer i kommunen innan beslut fattas som rör barn och ungdomar. Över hälften tycker också att det är viktigt eller mycket viktigt att beslutsfattare diskuterar beslut med grupper av barn och ungdomar. Elever i årskurs 8 i grundskolan och 2 på gymnasiet tillfrågas om de någon gång fått möjlighet att säga vad de vill göra på sin fritid till dem som bestämmer i kommunen; mer än åtta av tio svarade nej. Inte heller yngre elever har i någon större utsträckning blivit tillfrågade om vad de ville göra i kommunen på sin fritid. För att kunna ta vara på sin vilja och möjlighet att påverka i kommunen där barnen bor så måste de veta vart de ska vända sig. Det är mindre än en tredjedel som svarar att de vet det i samma undersökning (Nyberg, 2006). På samma sätt är det viktigt att barn och unga vet vart de ska vända sig då de vill påverka något i sin skola eller idrottsförening.

Vissa kommuner har inflytandeforum för ungdomar som vill vara med och påverka i sitt närområde. Forumen vänder sig till unga mellan 10 och 25 år beroende på vart man bor och har olika mål. Exempel på mål med verksamheten är att öka ungdomarnas inflytande, att öka kommunikationen mellan unga och beslutsfattare eller att ordna aktiviteter. Att inflytandeforumen inte ser likadana ut eller fungerar på samma sätt gör ingenting så länge de bidrar till att ungas inflytande och delaktighet ökar (Ungdomsstyrelsen, 2010:10). Det finns också möjligheter att utbilda sig inom frågor som rör delaktighet och idrott (Friends, u.å.).

Många ungdomar upplever ett lågt inflytande i idrottsföreningar och nöjer sig med det, de tycks ha en svag idrottsidentitet och låg föräldranärvaro samt att de i större utsträckning verkar hoppa av idrotten på grund av bristande motivation och minskat intresse (Trondman, 2011). Till det hör att Sverige år 2009 fått kritik av FN:s barnrättskommitté för barns bristande delaktighet i skola, olika institutioner och social omsorg av barn (Barnrättskommittén, 2009). Då idrotten ingår som en del i den sociala omsorgen av barn gäller den här kritiken även idrottsrörelsen och dess föreningsverksamhet. Det finns olika typer av problematik med barns begränsade inflytande i föreningslivet. För att barnen ska få ut så mycket som möjligt av sin vistelse i klubben, vad gäller delaktighet, social samvaro och fysisk aktivitet krävs ett visst inflytande över aktiviteterna. Det är viktigt att hänsyn tas till barnens åsikter och vilja men även att de aktiva uppmuntras att själva säga vad de tycker (Trondman, 2005, 2011; Norberg, 2011).

Svenska Fotbollsförbundet har utformat en handledning för fotbollsklubbar som heter Fotbollens Spela, Lek och Lär (SvFF, 2010). Den förklarar vad barn- och ungdomsverksamhet ska stå för och leda till och är tänkt att utgöra en gemensam grund för utformningen av fotbollsföreningars verksamhet. Det övergripande syftet med dokumentet är att hjälpa fotbollsföreningar i landet att skapa sina respektive föreningspolicys. Barn- och ungdomsfotbollen ska utgå från deltagarnas egna villkor och att de har roligt. De spelare som själva vill ska få möjlighet att göra en medveten satsning men träningens fokus ska ligga på utbildning och utveckling. Ungdomarna måste alltså själva få möjlighet att vara med och bestämma över sitt eget idrottande. Fotbollen ska, genom det, bidra till fysisk, psykisk, kulturell och social utveckling samt ta hänsyn till individens behov och förutsättningar utifrån graden av mognad.

För att främja delaktighet bör fotbollsspelaren stå i centrum och det är medlemmarna som ska bestämma vilken typ av verksamhet som ska bedrivas. Det innebär med andra ord att alla medlemmar har rätt till delaktighet, att vara med och bestämma vilken nivå klubben ska sträva mot. Det ska finnas möjligheter för medlemmarna att ta ansvar och vara med och bestämma om hur klubbverksamheten kan se ut och utformas (RF, 2009; SvFF 2010). Ovanstående kan relateras till toppning och huruvida lagen ska satsa mot en högre nivå. Ungdomsidrott ska fokusera på att utveckla färdigheter hos medlemmarna på deras villkor och att matchresultaten ska spela en marginell roll. Det innebär att toppning och satsningar mot en högre prestationsnivå inte bör ske förrän medlemmarna övergått till vuxenfotboll. Det såvida inte medlemmarna själva har bestämt sig för att genomföra en sådan satsning då verksamheten, som nämndes ovan, ska utgå ifrån medlemmarna och deras förutsättningar. Även Lindgren och Hinic (2005) diskuterar ämnet i sin rapport om toppning. De menar att toppning och satsningar med så kallad vuxenorienterad målsättning inom barn- och ungdomsidrott kan få en negativ effekt och leda till sänkt självkänsla och motivation bland de aktiva. Ett starkt inflytande från barnen i föreningen skulle eventuellt kunna minska sådana metoder.

Då idrottsledare för barnidrott tillfrågats angående om det är viktigt att vinna svarar de flesta att det är det, några menar att det är viktigt för barnen och att det därför är ledarens uppgift att ge barnen möjligheten att vinna. Någon ledare pratar också om att det inte är bra att bara vinna utan att förlusterna också kan vara nyttiga. Det finns även ledare som framhåller att det viktigaste är att laget utför en bra prestation och att alla gör sitt bästa. Ledare för barnidrott har i genomsnitt högre utbildning än övriga befolkningen i landet vilket kan förklaras med att motionsvanorna ökar med en högre utbildningsgrad. Drygt en tredjedel av ledarna har eftergymnasial utbildning som kan göra idrottsledarens roll mer kvalificerad då hon eller han är van vid att ta till sig kunskap och ofta har en god tilltro till utbildning (Redelius, 2002). Då barnidrott problematiseras kan den sägas traditionellt ha två sidor, en sida av oskyldig, positiv lek och en mer negativ sida bestående av tävling, prestationskrav och allvar. Kritik från idrottsforskare har framkommit gällande att det i idrott ingår för mycket tävling och konkurrens som kan bidra till utanförskap i idrotten (Hjelm, 2012). Om värdegrunden i *Idrotten Vill* (RF, 2009) följs bör tävlingsmomentet ha en underordnad betydelse i barnidrotten. Den ska då till största delen utgå från lek och att barnen lär sig olika idrotter.

Problematiken med toppning kan här också lyftas in; för att undvika en konkurrenssituation inom lagidrott bör alltså toppning undvikas. Bortsett från toppning kan konkurrens och tävling ändå ingå i barnidrott då tävlingsmomentet kan sägas vara en naturlig del av leken (Hjelm, 2012). Ledarens inställning och bakgrund kan därmed sägas ha stor betydelse för ungdomarnas fostran i föreningslivet och alltså även gällande delaktighet.

Teoretisk modell och perspektiv

Under den här rubriken kommer de utgångspunkter och den modell som använts i studien att beskrivas samt kopplas till de problemområden som behandlas i den. Det perspektiv som valts är barns perspektiv och den modell som används är "Barn och ungas väg till delaktighet" (Shier, 2001).

Studien utgår från Shiers modell "Barn och ungas väg till delaktighet" (2001) (se bilaga 1). Modellen är utvecklad från Roger Harts delaktighetsstege och är tänkt som ett komplement till den snarare än som en ersättning. Shiers modell utgår från fem olika nivåer av delaktighet. På den första nivån ska barn bli lyssnade till, på den andra ska de vuxna ge stöd till barnen att uttrycka sina åsikter och på den tredje ska barnens åsikter tas i beaktande. Då Sverige har skrivit under konventionen om barns rättigheter ska arbete ske för att nivå fyra ska uppnås; att barn involveras i beslutsfattande processer vilket innebär att samtliga steg från ett till fyra ska uppfyllas. På nivå fem delar barn och vuxna ansvar och inflytande i beslutsfattande processer. Till varje nivå av delaktighet hör tre frågor som utgår ifrån öppningar, möjligheter och skyldigheter. Med frågan om öppningar menas att de vuxna är beredda att arbeta med kraven på nivån. Med möjligheter menas att de behov som finns är tillgodosedda så att nivån av delaktighet kan uppfyllas. Om de vuxna även har skyldigheter att arbeta på nivån finns det överenskomna policys som ska följas för att delaktighetsnivån som ska uppfyllas. Modellen går inte ut på att barn ska få välja mellan olika alternativ eller bestämma utan att de ska bli lyssnade till och få stöd i att uttrycka sina åsikter och att vuxna ska ta åsikterna i beaktande. Modellen har använts i Sverige till exempel för att förbättra barn- och ungdomshabiliteringen (Habilitering och hälsa, Stockholms län och landsting, 2008).

Studien kommer att utgå ifrån diskussioner mellan ungdomar och därför även barns perspektiv. I barns perspektiv kan personer upp till 18 år, deras åsikter, erfarenheter och upplevelser ingå. Det som ska undersökas i den här studien är möjligheten till och den faktiska delaktigheten i klubben och det är därför relevant att barnen själva kan komma till tals och uttrycka sig med egna ord. Det är av stor vikt att skilja på ett barnperspektiv, där vuxna uttalar sig om barn och sådant som rör dem, och barns perspektiv, där barnen själva får komma till tals (Enheten för rättighetsfrågor, 2011). Som nämndes ovan kommer studiens deltagare fortsättningsvis kallas för ungdomar med grund i RF:s definition av ungdomsidrott (RF, 2009) men eftersom alla personer under 18 år klassificeras som barn enligt barnkonventionen (2011) har studien en utgångspunkt i barns perspektiv.

Problematik med barns perspektiv och barnperspektivet

I en artikel problematiseras användningen av barns perspektiv och barnperspektiv inom forskning och pedagogik (Johansson & Pramling Samuelsson, 2003). Det konstateras bland

annat att begreppen idag används mycket frekvent och då med mer eller mindre förståelse för vad det innebär att använda dem. Förutom att det är av stor vikt att inte likställa begreppen med varandra är det viktigt att begrunda omständigheterna kring det sammanhang i vilket begreppen önskas användas. Framför allt är det enligt författarna nödvändigt att se till att barnens perspektiv verkligen blir synligt, det vill säga att ge barnen makt att framföra sina tankar och åsikter samt att ge dem samma etiska rättigheter som en vuxen hade fått i en liknande undersökning. Dessutom sägs det också i allra högsta grad vara viktigt att betänka huruvida tolkningarna av informationen verkligen speglar det som barnen menat i sina utsagor. Ytterligare något som betonas är själva nyttan med att använda barns perspektiv eller ett barnperspektiv. Johansson och Pramling (2003) vill klargöra att en grundtanke med de två perspektiven handlar om att med hjälp av dem kunna tänka sig in i barnens situation och därigenom förstå vad som är barnens bästa.

Metod

Här förklaras de vetenskapsteoretiska utgångspunkter som ligger till grund för studien och dess metodologiska ansats samt de tillvägagångssätt och val som gjorts under studiens gång.

För studien valdes en bred utgångspunkt som baserades på barns perspektiv då det genomsyrade studien och insamlingen av data. Eftersom just ungdomarnas perspektiv på delaktighet i föreningsidrott studerades var barns perspektiv relevant att använda som teori. Att den ovan nämnda metodologiska utformningen användes innebar att ungdomarna gavs möjlighet att komma till tals och uttrycka sig med sina egna ord, vilket var en grundläggande faktor i studien. Dessutom kunde en djupare insikt i deltagarnas uppfattningar kring problemområdet möjliggöras. Det hade varit svårt att uppnå ett sådant resultat om en kvantitativ ansats hade valts då deltagarna på så vis inte hade fått samma möjlighet att uttrycka sig med egna ord och utveckla sina svar. Studiens syfte och utgångspunkt hade då inte varit möjliga att använda. Även barnperspektivet valdes som utgångspunkt under den senare delen av studien. Då analysen av resultatet genomfördes användes perspektivet och då i syfte att, genom vår egna tolkning, lyfta fram ungdomarnas uppfattningar och åsikter kring de ämnen som diskuterats.

Då en kvalitativ metod användes kunde studien sägas vara deskriptiv och explorativ. För datainsamlingen användes en induktiv ansats medan analysen genomfördes med hjälp av en abduktiv ansats. Det innebär att den modell som beskrivs nedan endast användes som utgångspunkt vid analysen av empirin och inte under själva datainsamlingen. Shiers modell "Barn och ungas väg till delaktighet" (2001) användes vid analys och slutsats av det insamlade materialet. Den användes som hjälp för att ge en beskrivning av vilken nivå av delaktighet som ungdomarna i studien kunde sägas ha. En induktiv ansats valdes med utgångspunkt i att en slutsats skulle kunna dras utifrån den datainsamling som gjorts (Ahrne & Svensson, 2011). Induktiv metodologi, eller så kallad induktionism användes som utgångspunkt när empirin bearbetades. Metoden användes då inga teorier eller hypoteser hade utformats på förhand, innan undersökningen genomfördes. Istället gjordes tolkningar och

kategoriseringar av de data som samlats in för att på så sätt försöka hitta teman utifrån vad som sagts under genomförandet av undersökningen. Användandet av den induktiva metodologin innebar alltså att teorier bildades först efter den genomförda undersökningen och är då grundade på observationer eller annan data som kan utgöra bevis för att teorierna är gällande (Ahrne & Svensson, 2011; Denscombe, 2009). Delvis användes även abduktiv metodologi för att utifrån det ungdomarna sagt under diskussionerna kunna komma fram till olika kategorier och teorier i analysfasen. Abduktiv metodologi innebär således att forskarens egna erfarenheter tillåts spela in när teman utformas utifrån insamlad data och sedan leder fram till en tolkning av resultatet (Pilhammar Andersson, 2008).

Urval

Under den här rubriken beskrivs och motiveras de val som gjorts gällande urval. Det vill säga studiens deltagare och deras deltagande i föreningsidrott.

Studiens urval gjordes på ett ändamålsenligt sätt, vilket innebär att deltagarna valdes ut (Holloway & Wheeler, 2002). Det kan även tänkas vara viktigt för ungdomarna att få lära sig att vara delaktiga och ta beslut gällande sitt aktiva liv. Inledningsvis bestämdes att deltagarna skulle ingå i en idrottsförening med geografisk närhet till universitetet. Idrotten som valdes var fotboll då det är den idrott som flest sysselsätter sig med (Lager, Berlin, Danielsson & Heimerson, 2009). Laget som valdes ut för att delta i studien var ett lag som bestod av 12 flickor i åldern 13-14 år. Av de 12 lagmedlemmarna ville 10 stycken vara med i undersökningen. Anledningen till att ungdomar i just den åldern valdes var att de ansågs kunna ge tillräckligt utförliga svar på frågorna och att de skulle kunna delta i en diskussion utan svårigheter. Att deltagarna skulle vara flickor bestämdes med anledning av att en av att det tidigare funnits kontakt med den utvalda klubben och då framför allt flicklagen. Den tidigare kontakten med föreningen ansågs kunna öka dels deltagarnas men även övriga kontaktpersoners förtroende och intresse för studien.

Idrottsföreningen hade år 2011 drygt 700 medlemmar varav nästan 100 stycken var tränare. Den bildades i slutet av 90-talet efter en sammanslagning av två äldre föreningar. Det står i föreningens policy hur medlemmar, tränare och föräldrar i klubben ska agera för att skapa en bra "föreningsanda". Det står om vilka skyldigheter som spelarna har, till exempel att betala medlemsavgift, vara en bra kompis och ha respekt för domare och andra spelare. Det står också om hur det förutsätts att ledarna sköter sig, lika så föräldrarna. I policyn står det ingenting om hur årsmöten ska gå till eller hur delaktighet och demokrati ska vara en del av verksamheten. Det står däremot att man har för avsikt att fostra bra medborgare.

Dataproduktion

I det här avsnittet beskrivs alla förberedelser och det förarbete som gjordes innan undersökningen påbörjades. Därefter redogörs också för händelseförloppet under studiens gång.

Fokusgruppsdiskussion

En fokusgruppsdiskussion är en datainsamlingsmetod där en grupp individer har förts samman av en moderator eller gruppleddare. Syftet är att samla in data genom att låta deltagarna diskutera ett ämne och på så vis undersöka uppfattningar, känslor, idéer och attityder gällande det. Några saker som utmärker en fokusgruppsdiskussion är för det första att diskussionens fokus ligger på en specifik sak eller ett ämne som samtliga deltagare känner till, har gemensamt och/eller har erfarenhet av. För det andra ska vikten ligga på gruppens interaktion vilken ska ge forskaren (som ofta också är moderator) information. För det tredje ska moderatören fungera som en slags övervakare, som ser till att gruppen behåller fokus på det valda ämnet, snarare än att delta i och/eller leda diskussionen (Denscombe, 2009; Halkier, 2010).

Fokusgruppsdiskussion som metod valdes på grund av att deltagarna ansågs kunna tala mer fritt och framföra sina faktiska uppfattningar i en grupp tillsammans med andra lagkamrater än vid enskilda intervjuer. Studiens tillförlitlighet ansågs på så vis kunna öka. En av orsakerna till att fokusgruppsdiskussion valdes framför gruppintervjuer var att den ökade interaktion deltagarna emellan som uppnås med metoden var önskvärd. Det på grund av att deltagarna med hjälp av den ökade interaktionen får chans att tala om och diskutera sina uppfattningar på ett djupare plan än vid en gruppintervju (Wibäck, 2010). Användandet av metoden innebar också att en stor mängd data samlades in samt att en helhetsbild av ungdomarnas perspektiv kunde belysas. Den empiri som samlades in var också mer komplex än den som skulle ha erhållits genom gruppintervjuer. Det ansågs vara positivt eftersom även det bidrog till att ge en tydligare helhetsbild och förståelse för ungdomarnas uppfattningar.

Andra fördelar med att använda fokusgruppsdiskussion var att det krävde minimalt med utrustning, innebar stor flexibilitet, samt att det gav hög svarsfrekvens och validitet (Denscombe, 2009). Det faktum att undersökningsmetoden krävde lite utrustning var positivt då studien var av liten skala med begränsade resurser. Att den gav stor flexibilitet innebar att diskussionsfrågorna kunde justeras under tiden de pågick vilket var en fördel för att de på så sätt kunde anpassas till deltagarna och händelseförloppet. Den höga svarsfrekvensen på studien var viktig eftersom tidsresurserna var små. Det kunde garanteras genom att en tid och plats anpassad efter deltagarna avtalades för fokusgruppsdiskussionerna. Även en hög giltighet försökte säkerställas då den insamlade empirin kunde kontrolleras på plats under tiden som undersökningen genomfördes. Det möjliggjordes genom den direkta kontakten som skedde mellan oss och deltagarna vid fokusgruppsdiskussioner. Situationen som uppstår i samband med fokusgruppsdiskussioner kan också ses som mer naturlig jämfört med en vanlig intervjusituation (Ahrne & Svensson, 2011). Det eftersom deltagarna får chansen att diskutera med varandra i en tillåtande och okritisk miljö där de också har möjlighet att lära av varandra och ta del av andras syn på diskussionsämnet. En sådan miljö kan också underlätta när deltagarna ska uttrycka sina åsikter och tankar. Fokusgrupper kan också bidra till nytt lärande då diskussionen kan leda fram till att deltagarnas utbyte av åsikter och tankar leder fram till nya insikter och ett förändrat tankesätt kring diskussionsämnet. Interaktionen ger därmed också forskaren en bild av hur deltagarna som målgrupp uppfattar specifika ämnen. Gruppen bidrar även till att lyfta fram olika perspektiv genom att använda sina egna ord och diskutera

med varandra. På så vis blir målgruppens uppfattningar tydligare och gör det lättare för forskaren att lyfta fram dem.

Procedur

När klubb och deltagare hade valts ut utformades missivbrev (se bilaga 2 och 3) som efter granskning av handledare och oss skickades till klubbledningen och ledaren för laget. Granskningen bestod av att kontrollera att all nödvändig information fanns med. Missivbreven skickades ut via ett e-postmeddelande. I missivbreven inkluderades en övergripande presentation av studien tillsammans med en förfrågan om deltagande. Vidare fanns också information om att berörda föräldrar skulle underrättas och tillfrågas angående ungdomarnas deltagande i studien. Slutligen ombads lagledaren också att lämna sina kontaktuppgifter så att kontakt skulle kunna ske via telefon för bokning av ett första besök på klubben. När medgivande hade lämnats och kontaktuppgifter till lagledaren hade erhållits togs kontakt angående det första mötet med laget och tid och plats som passade samtliga parter bestämdes. Innan mötet med lagmedlemmarna hölls informerades lagledaren om detaljerna kring studien och vad som senare skulle sägas till lagmedlemmarna. Frågor ställdes också om klubbens policy och statistik fanns tillgängligt för oss samt vilka lokaler som fanns att tillgå vid genomförandet av fokusgruppsdiskussionerna.

Det första mötet inleddes sedan när lagmedlemmarna, ledaren samt huvudtränaren var samlade. Ungdomarna fick information om studien och dess syfte samt de forskningsetiska kraven. Sedan förklarades också anledningen till att deras föräldrar behövde ge sitt medgivande till deltagandet i studien och en lapp med information lämnades ut för påskrift. När lapparna lämnades ut fick lagledaren och tränaren lämna rummet så att specifika individers deltagande inte skulle bli känt. På så vis uppfylldes löftet om konfidentialitet gällande deltagandet i studien. Slutligen diskuterades också tid och plats för fokusgruppsdiskussionerna med de individer som uppgett att de ville delta. En påminnelse gavs också angående att de skulle ta med sig lappen med föräldrarnas påskrift inför genomförandet av fokusgruppsdiskussionerna.

Efter besöket på klubben fördes, via e-post, en fortsatt dialog med lagledaren som antog sig att kontakta klubbledningen angående klubbpolicy, lagpolicy och statistikuppgifter som tidigare hade efterfrågats. Ledaren ombads också att hjälpa till med bokningen av den lokal som valdes för genomförandet av fokusgruppsdiskussionerna. Lokalen var ett samlingsrum i anslutning till klubbhuset som kunde bokas för privata ändamål. I samband med kommunikationen angående bokning av lokalen ombads lagledaren också att försöka boka nya tider för genomförandet av undersökningen. Anledningen till det var att en dubbelbokning hade skett, vilket innebar att en av oss inte skulle ha möjlighet att delta vid det valda tillfället. Tiden bokades därför om så att båda fokusgruppsdiskussionerna kunde genomföras veckan därpå under samma dag.

Senare inleddes arbetet med att utforma en guide för genomförandet av fokusgruppsdiskussionerna. För guiden valdes en låg grad av strukturering. Det bedömdes vara lämpligt då en låg struktureringsgrad antogs kunna följa ungdomarnas diskussion kring

problemområdet. Vidare skrevs guiden som ett antal diskussionsfrågor som utgick från studiens frågeställningar och delades in i olika kategorier som handlade om laget, klubben respektive delaktighet i allmänhet (se bilaga 3). De skickades också till handledaren i syfte att få ytterligare kommentarer och åsikter samt ett godkännande innan de skulle användas. Anledningen till valet att inte endast använda teman och kategorier gjordes med tanke på deltagarnas ålder. Ungdomarna bedömdes ha lättare att diskutera utifrån konkreta frågor kring olika delar av problemområdet snarare än problemområdet i stort. På så vis antogs empirin kunna bli mer omfattande och utförlig samt ge en bättre och tydligare helhetsbild av ungdomarnas upplevelser.

Fokusgruppsdiskussionerna hölls i en av klubbens möteslokaler som låg ovanför omklädningsrummen. Antalet deltagare i varje grupp bestämdes dels efter hur många som ville delta i undersökningen och dels på grund av att fem personer ansågs vara tillräckligt många för att få en bra diskussion samtidigt som alla skulle hinna få en chans att uttala sig. I så stor utsträckning som möjligt placerades de deltagare som gick på samma skola i samma fokusgrupp. Det berodde dels på att de skulle ha lätt att diskutera med varandra och dels för att en sådan indelning antogs ge en bra blandning mellan de deltagare som pratade mer och de deltagare som pratade mindre.

När samtliga deltagare hade kommit, och nästan alla lämnat in godkännandet från föräldrarna samt blivit indelade i en grupp fick den första gruppen börja diskutera. De satt i den ena delen av rummet medan den andra gruppen fick vara i en annan del och fika och spela spel under tiden som de väntade på sin tur. Anledningen till att båda grupperna fick sitta i samma rum var dels att ombokningen av tiden innebar att alla deltagare var tvungna att komma samtidigt och dels på att rummet var så pass stort att den ena gruppen inte utgjorde något störningsmoment för den andra. Det ansågs också vara rättvist att göra på det sättet då det innebar att ingen deltagare behövde vara kvar längre än någon annan. Innan diskussionen inleddes upprepades de forskningsetiska kraven för deltagarna och de fick även en kort förklaring till vad en fokusgruppsdiskussion innebär. Slutligen fick de också chansen att ställa eventuella frågor. Diskussionen inleddes sedan med en kort presentationsrunda där samtliga deltagare inklusive moderatorer fick berätta om sig själva, sin träning och sina intressen. Syftet med presentationsrundan var att testa inspelningsutrustningen och låta deltagarna vänja sig vid den, samt att få en kort inledande kommentar från varje deltagare så att deras röster skulle kunna identifieras på inspelningen inför den efterkommande transkriberingen. Efter presentationsrundan inleddes diskussionen kring det valda ämnet med att deltagarna fick diskutera och resonera kring vad begreppet delaktighet innebar för dem. Därefter diskuterades frågor angående deltagarnas upplevda delaktighet i klubben respektive laget och de tillfrågades även huruvida de önskade att något var annorlunda. De fick också betygsätta delaktigheten i både klubben och laget innan diskussionen avslutades med att varje deltagare fick chansen att ta upp sådant de ville diskutera vidare, tillägga eller fråga om.

När den första gruppen var klar med sin diskussion fick de byta plats med den andra gruppen som hade fikar och spelat spel under tiden. Deltagarna i grupp två fick samma inledande information som den första gruppen och även de fick chansen att ställa frågor innan

presentationsrundan inleddes. Diskussionen inleddes sedan med att en definition av delaktighet diskuterades fram innan gruppen gick vidare med de andra diskussionspunkterna. I den här gruppen gjordes ingen betygsättning av delaktigheten i klubben och laget. Det valdes bort på grund av att samtliga deltagare i den första gruppen hade gett i stort sett samma svar på frågan. Utöver det genomfördes den andra gruppens diskussion på samma sätt som den första gruppens. Även avslutningen med en frågerunda var densamma. Under de båda fokusgruppsdiskussionerna fungerade en av oss som diskussionsansvarig medan den andra främst agerade sekreterare. De här ansvarsområdena byttes för respektive diskussionsgrupp så att oss fick chansen att testa de båda rollerna. Gruppernas diskussioner tog strax över en halvtimme var och efter diskussionen fick samtliga deltagare chansen att skriva upp sin e-mailadress om de ville ha uppsatsen skickad till sig när den färdigställts.

Etiska överväganden

Det är flera saker en forskare behöver tänka på när det gäller etik kopplat till forskning. Att undvika att deltagare kommer till skada och att ha respekt för dem och deras integritet kan tyckas självklart men är saker som måste finnas med hela tiden då metoddesignen utformas. Deltagare behöver skyddas mot forskare som kan använda oetiska metoder med syfte att få en ökad kunskap. Det finns lagar som ska skydda allmänheten mot hänsynslös insamling av data. Det är också viktigt att deltagarna har möjlighet att vara anonyma och att de givit ett informerat samtycke (Denscombe, 2009; Ahrne & Svensson, 2011).

För att följa de forskningsetiska kraven har vissa åtgärder vidtagits då studien genomfördes. Det skickades inledningsvis information till föreningens ledning om att studien skulle genomföras i deras klubb samt vad den gick ut på och hur den skulle gå till. Sedan gavs det vid det första mötet med deltagarna information om vad studien handlade om och gick ut på. Gruppen fick veta var och hur resultatet skulle skrivas samt att deltagandet var helt frivilligt. Det förklarades att de när som helst under studiens gång kunde hoppa av utan att uppge någon förklaring och eftersom deltagarna var under 15 år delades det ut lappar till gruppens föräldrar som fick ge sitt godkännande till ungdomarnas deltagande genom att skriva på. På lappen fanns en förklaring av studien samt hur hänsyn tagits till de forskningsetiska kraven. Föräldrarna kunde också fylla i sin e-postadress om de ville ha den färdiga studien skickad till sig (se bilaga 4). Lapparna lämnades sedan in vid samma tillfälle som fokusgruppintervjuerna genomfördes. Det förklarades även för ungdomarna att de inte kunde vara anonyma gentemot oss men att deras namn och namnet på den förening de är aktiva i inte skulle skrivas ut i studien samt att deras personuppgifter skulle behandlas konfidentiellt.

Dataanalysmetod

När fokusgruppsdiskussionerna hade genomförts inleddes transkriberingsprocessen genom att ljudfilerna från inspelningsapparaten överfördes till en dator. Det gjordes för att det, vid behov, skulle bli lättare att spola fram och tillbaka i diskussionerna. Varje moderator transkriberade sedan en diskussion var. Det ansågs inte ha någon betydelse för den färdiga texten eftersom diskussionerna transkriberades ordagrant. När textdokumenten hade färdigställts raderades ljudfilerna och texten skickades till handledaren inför ett möte där den

valda analysmetoden diskuterades. Texten analyserades sedan med hjälp av kvalitativ innehållsanalys (Lundman & Hällgren Graneheim, 2008). Analysen genomfördes utan att några teorier hade bildats på förhand, det vill säga med en induktiv ansats. Texten behandlades istället genom att så kallade meningsbärande enheter lyftes ut. Enheterna översattes sedan till koder och därefter letades likheter och skillnader mellan koderna fram för att kunna konstruera kategorier som var representativa för de huvudämnen deltagarna hade talat om under diskussionerna (se tabell 1 nedan). När kategorierna hade konstruerats diskuterades dem med handledaren och endast några små justeringar gjordes innan det var dags att börja skriva resultatet av undersökningen.

Tabell 1. Exempel på de olika stegen i innehållsanalysen

Meningsbärande enheter	Kondensering	Kod	Kategorier
Alla får en del av sakerna det handlar om, det beror på vad det är för något men att alla får en chans att vara med. Vad det är.		Alla får en chans att vara med	Att alla får möjlighet att vara med och bestämma

Då en induktiv ansats användes gjordes innehållsanalysen förutsättningslöst, det vill säga utan att några teorier hade bildats på förhand. Kategorier bildades istället utefter vad ungdomarna hade pratat om under fokusgruppsdiskussionerna. Efter att innehållsanalysen var klar övergick den till att bli mer abduktiv för att en tolkning av texten skulle kunna möjliggöras. Den abduktiva ansatsen användes i kombination med ett barnperspektiv. Det innebär att ungdomarnas åsikter och tankar och betydelsen av dem diskuterades med hjälp av den tolkning som gjordes av texten efter att innehållsanalysen var klar.

Resultat

I det här avsnittet presenteras de resultat som framkommit under studiens gång. Det görs med hjälp av de kategorier som konstruerats.

Analysen resulterade i sex kategorier som beskriver det flickorna pratade om och har för avsikt att besvara studiens frågeställningar. Kategorierna belyser de gemensamma nämnare som kunde identifieras. Under kategorierna presenteras även variationer som speglar olika åsikter och erfarenheter som framkom under diskussionerna. Den första kategorin kallas 'Att alla får möjlighet att vara med och bestämma' och beskriver flickornas uppfattning av begreppet delaktighet. Efterföljande kategori kallas 'Vikten av delaktighet' och belyser varför flickorna upplever att delaktighet är viktigt. Den tredje kategorin benämns 'Uppfattad delaktighet i idrottsföreningen' och beskriver hur flickorna upplever möjligheterna till delaktighet i föreningen idag. Kategori fyra kallas 'Uppfattad delaktighet i laget' och beskriver, liksom den föregående, hur flickorna upplever möjligheten till delaktighet men den

här gången i laget. Nästa kategori benämns 'Önskan om ökad delaktighet i föreningen och i laget' och den belyser således flickornas önskningar om och förslag till hur delaktigheten kan öka i både föreningen och i laget. Den sista kategorin kallas 'Att problematisera delaktighet' och beskriver den problematik som flickorna upplever att delaktighet kan föra med sig.

Att alla får möjlighet att vara med och bestämma

Då deltagarna diskuterar vad delaktighet är och innebär kan olika ämnen identifieras. Det första är att deltagarna själva får vara med och bestämma. Deltagarna uttrycker att det inte bara är en, exempelvis tränaren, som ska bestämma utan att alla får vara med. Det framkommer också mer specifika saker som laget ska få vara med och bestämma om, exempelvis att man själv ska få bestämma över sin egen satsning. När de pratar om vad delaktighet innebär uttrycker sig en av deltagarna spontant: *"När man får vara med och bestämma själv också."*(fokusgrupp 1).

Deltagarnas uppfattning av delaktighet är att alla får vara med och delta. De specificerar att deltagandet beror på vad det gäller, att alla kanske inte kan delta i allt men att man ska få en chans att kunna säga vad man tycker. Ett exempel som tas upp är att alla klubbmedlemmar inte behöver vara delaktiga i varandras lagverksamheter men att de ska få ta del av sådant som gäller klubben i allmänhet och det som rör det egna laget. Deltagarna tycker också att alla ska betyda lika mycket då det är en lagsport de utövar. Sammanfattande uttrycker sig en av flickorna så här: *"Alla får en del av sakerna det handlar om, det beror på vad det är för något men att alla får en chans att vara med. Vad det än är."* (fokusgrupp 1).

Vikten av delaktighet

Under fokusgruppsdiskussionerna beskriver deltagarna också anledningar till att delaktighet är viktigt för dem och hur det påverkar deras vistelse i klubben och laget. Deltagarna är överens om att delaktighet är viktigt och inledningsvis beskriver de att det är av stor betydelse att få vara med och bestämma när det gäller klubbens inriktning och därmed också varje individs egen satsning. De uppfattar att det är viktigt att själv få bestämma över graden av lek respektive tävling och allvar, det vill säga huruvida de vill satsa på att prestera mer eller ej.

De pratar också en del om den känsla och stämning som delaktighet ger. Några viktiga faktorer som kommer upp under diskussionen är att delaktighet bidrar till trivsel, en inkluderande och välkomnande stämning samt att ha kul på träningar. Ungdomarna uttrycker att delaktighet är en viktig faktor för att alla ska trivas i laget och de tycker också att det bidrar till att ge en inkluderande och välkomnande stämning, en av flickorna uttrycker sig på följande sätt: *"Det är viktigt för laganda... och sammanhållning!"* (fokusgrupp 2). En annan av deltagarna talar om faktumet att fotboll är en lagsport och betonar att trivsel är en faktor som spelar in i sammanhanget. Hon säger: *"Fotboll handlar ju om... ja, man kan ju inte spela fotboll ensam, så det är ju viktigt att man trivs i sitt lag och så."*(fokusgrupp 1). Ytterligare en anledning till att flickorna menar att delaktighet är betydelsefullt är att det är av stor vikt när laget ska byggas upp inför en ny säsong eller en match. De uppfattar att det är grundläggande att lagmedlemmarna själva får vara med och uttrycka sina åsikter i sådana sammanhang.

Slutligen diskuterar deltagarna också övergripande om faktumet att delaktighet är viktigt för att de ska få vara med och bestämma. En av flickorna säger följande:

Det är viktigt att spelarna kan lämna förslag eller önskemål. Man kan få vara med och bestämma vem som ska vara kapten, att inte tränaren bara hade valt. Även om den vi har är bra och vi är nöjda med den vi har...
(fokusgrupp 2)

Deltagarna ger uttryck för att lagmedlemmarna ska kunna föra en dialog med tränarna och få delaktighet i deras beslut gällande laget och sådant som rör dem själva. Det är ett av de exempel som framkommer när de diskuterar trivseln i laget och den allmänna vikten av delaktighet.

Uppfattad låg grad av delaktighet i idrottsföreningen

Under fokusgruppsdiskussionerna uttrycker flickorna hur situationen och möjligheten till delaktighet ser ut idag i idrottsföreningen. De berättar att det är tränaren som på olika sätt har kontakt med styrelsen. Den kommunikation som sker mellan medlemmarna i föreningen och de som bestämmer i klubben sker också i regel genom tränarna. Deltagarna berättar att de inte kan påverka så mycket i föreningen och uttrycker att det beror på att det bara är tränarna som har kontakt med och får information av styrelsen. En av deltagarna berättar om deras delaktighet i klubben: *“Jag tror inte någon av oss vet så där riktigt vad som händer i klubben.”* (fokusgrupp 1). Medlemmarna har fått information om vad som sagts på styrelsemöten någon enstaka gång, då det handlat om att deras lag eventuellt ska läggas ner. Två av ungdomarna diskuterar informationen de fått från styrelsen den gången:

Deltagare 1: Vi har bara fått reda på någonting en gång.
Deltagare 2: Ja, typ förra veckan.
Deltagare 1: Typ att vårt lag ska läggas ner eller något sånt.
Deltagare 2: Men de säger knappt någonting till oss.
(fokusgrupp 2)

Något annat som framkommer under diskussionens gång är att det bland deltagarna är oklart vem som faktiskt bestämmer i klubben. Någon har inte reflekterat över vem som bestämmer och säger att det är som det är i klubben. De tror inte att de själva skulle kunna vara med i styrelsen utan att de som är med där är äldre, vuxna. Om de däremot vill kontakta styrelsen säger de att de kan göra det genom att kommunicera med tränaren. När frågan om vem som bestämmer i klubben idag ställs svarar en av flickorna följande: *“Jag vet inte riktigt... det är väl dem som... Vet inte.”* (fokusgrupp 1).

Vidare tror deltagarna i fokusgruppsdiskussionerna att de bästa lagen har mer delaktighet. De tror att det kan bero på att ett bra lag får mer uppmärksamhet och att klubben i allmänhet satsar mer på ett lag som lyckas bättre. Det upplever flickorna också ger större chans till delaktighet och någon uttryckte sig på följande sätt:

De som är bäst får ju mest uppmärksamhet och det är väl mest dem klubben satsar på tror jag. De får mer delaktighet. Man märker ju att de får mest saker och sådant. (fokusgrupp 1)

Sammanfattningsvis får deltagarna sätta betyg på möjligheten till delaktighet i klubben och de är eniga. På en skala mellan ett och fem, där fem är stor möjlighet till deltagande svarar nästan alla att klubben får en tvåa i betyg: *“I klubben tror jag de kanske får en tvåa, för vi är inte med där och bestämmer så mycket.”* (fokusgrupp 1).

Delvist inflytande i laget

När deltagarna diskuterar hur de upplever delaktigheten och inflytandet i laget framkommer att det ofta är tränarna som bestämmer, men att de kan få vara med och tycka till om vissa saker när det gäller laget. En av flickorna beskriver hur detta kommer till uttryck angående träningsplaneringen:

Ja, alltså vi har ju så här träningsplanering, vad vi ska träna på. Men ibland får ju vi säga vad vi tycker att vi vill träna mer på. Då kan de ju ändra det också. (fokusgrupp 1)

De upplever dock att det finns vissa tillfällen då de får chansen att bestämma mer. Ett exempel är under cuper och träningsläger. De berättar att de någon gång själva har fått planera och genomföra en träning under ett träningsläger och att de brukar bli tillfrågade om fler saker när det gäller cuper. En av flickorna berättar att tränarna brukar fråga lagmedlemmarna efter att de själva bestämt om vissa saker och säger:

Varje år har vi åkt på sådana här cuper och då har tränarna bestämt lite innan och sen så frågar de oss så att vi också får vara med och bestämma vad vi vill göra och så. (fokusgrupp 1)

När det gäller att påverka och själva ta initiativ berättar deltagarna att de i regel brukar prata med tränarna om sådant de vill förändra eller diskutera. Vad gäller den grad av förtroende lagmedlemmarna känner för att prata med tränarna är ungdomarna av olika åsikter. Några upplever sig vara bekväma att berätta vad de tycker medan andra erkänner att det händer att lagmedlemmarna håller inne med sina åsikter. En av flickorna berättar att det ofta är på grund av att de inte vill bidra till dålig stämning eller för att de är oroliga för den reaktion de tror att tränaren ska få. Hon säger:

Om man tycker någonting är man oftast tyst och säger inget om det för man vet aldrig vad som kan hända. Om man säger någonting som inte är bra, de kanske tar det på fel sätt och... Eller om någon i laget tar det på fel sätt kan man bli ovänner och det blir dålig laganda och så.
(fokusgrupp 2)

I övrigt framkommer det i fokusgruppsdiskussionerna att de brukar kunna berätta vad de tycker men talar också om att tränaren inte alltid lyssnar. När flickorna tillfrågas att ge ett exempel på när tränarna inte lyssnar skrattar en av dem och säger: "*På fysträningen*". Sedan blir de dock mer allvarliga och förklarar att det beror på vad de säger och vad det handlar om och samtliga håller med den deltagare som berättade om oron för tränarens reaktion ovan. Sammanfattningsvis upplever deltagarna ändå att tränaren försöker ta hänsyn till lagmedlemmarnas åsikter. Någon säger: "*Om man säger att man inte vill vara mittfältare så försöker de så man inte behöver vara mittfält.*" (fokusgrupp 2). När ungdomarna pratar om hur delaktiga de är i laget i allmänhet framkommer det att de upplever att det är få saker de får vara med och bestämma om. Någon berättar att de brukar få bestämma vilket tröjnummer de vill ha på matcherna och en annan deltagare nämner att de kan få vara med och bestämma när de ska ha träningsläger eller extra träningar. Trots det uppfattar de ändå att de har bra delaktighet i laget jämfört med i klubben. Under diskussionen får deltagarna nämligen chansen att sätta betyg på delaktigheten i laget på samma sätt som för klubben. Även den här gången är de överens och samtliga ger en femma. Någon förklarade det genom att säga: "*Laget tycker jag är en femma, för vi är ändå ett gött gäng och spelar bra och så.*" (fokusgrupp 1).

Önskan om ökad delaktighet i föreningen och i laget

Under den här kategorin framkom två olika dimensioner som speglar det ungdomarna diskuterat gällande deras önskningar om ökad delaktighet. De är 'större inflytande när det gäller träningsplanering' och 'mer information från styrelse om verksamheten'.

Större inflytande när det gäller träningsplanering

Under diskussionens gång beskrivs på olika sätt hur delaktigheten kan bli bättre och deltagarna framhåller också att de faktiskt vill ha större delaktighet. Flickorna har dessutom flera praktiska förslag på hur delaktigheten kan öka. Då de diskuterar träningstider och dagar samt hur ofta deras lag ska få träna tycker de att det är lagen själva som ska få vara med och påverka sådana frågor. De vill också ha större chans till delaktighet oftare. Som beskrivits ovan händer det att lagmedlemmarna får chans till större delaktighet vid vissa specifika tillfällen, som vid träningsläger. De uttrycker att de vill ha större chans till delaktighet oftare, både i laget och i föreningen.

De pratar också om delaktigheten i laget och hur lagmedlemmarnas tankar kan framföras till resten av gruppen. För att undvika att bidra till en dålig stämning i laget och underlätta för lagmedlemmarna att faktiskt uttrycka sina åsikter har de som förslag att åsikter och önskemål kan gå genom lagkaptenen till tränaren. De tillägger att man då även får möjlighet att påverka anonymt. "*Säga till kaptenen vad den ska säga till tränarna. Om kaptenen säger det kan man ju vara anonym.*" (fokusgrupp 2).

Ungdomarna diskuterar också hur medlemmarna, tillsammans med tränare och klubben i stort, skulle kunna uppnå en mer optimal situation gällande delaktighet och inflytande. Ett första önskemål som framkommer är att lagmedlemmarna ska ha större inflytande i laget.

Några av flickorna poängterar dock, som tidigare nämnts, att de själva också måste ta ansvar och våga framföra sina åsikter så att det går att ändra på sådant som inte fungerar. Deltagarna uppfattar framförallt att tränaren måste få veta vad lagmedlemmarna tycker för att kunna göra något åt situationen när de vill ändra på saker som har med laget att göra.

Deltagare 1: Det är nog bättre om alla säger vad man tycker och inte går och håller det inne.

Deltagare 2: Ja, tränaren behöver ju veta vad vi tycker för att kunna göra någonting bättre. Och vi skulle tycka att de var roligare.

Deltagare 3: Om vi inte säger vad vi tycker så kan de ju inte göra någonting bättre. (fokusgrupp 2)

Flickorna pratar sedan vidare om ämnet och kommer in på vem som ska bestämma hur träningarna ska läggas upp. Någon föreslår att de skulle kunna ha möten med tränarna angående hur träningarna ska genomföras så att de kan bli mer delaktiga i sådana beslut och flera av de andra instämmer.

Deltagare 1: Jag tycker att vi ska få bestämma mer! Ha möten och säga vad man tycker så kan tränaren tänka på det.

Deltagare 2: Vi kanske kan vara med och bestämma en träning, vad vi ska träna på.

Deltagare 3: Ja, vad vi vill träna mer på. Så att tränaren kan ha koll på vad vi vill bli bättre på. (fokusgrupp 2)

Förutom sitt eget engagemang berättar ungdomarna också om tränarens ansvar. De framhåller att kommunikationen måste ske åt båda hållen och att tränaren också måste försöka lyssna lika mycket som de själva gör. Stundtals kommer deltagarna in på en diskussion om toppning och hur det ska gå till när laget väljs ut till en match. Någon säger att alla ska kämpa lika hårt för sin plats i laget. *“Typ alla ska jobba lika hårt för sin plats i laget. Det ska inte vara någon särbehandling eller favorisering typ.”* (fokusgrupp 1).

Vidare diskuterar deltagarna också klubbens ansvar och faktumet att de som bestämmer måste visa bättre hänsyn till medlemmarna. De ger ett specifikt exempel på hur de själva tycker att det ska gå till när de olika lagens träningstider läggs upp. Någon berättar om de yngre barnen och medlemmar i deras egen ålder, som går i skolan osv.

Det är ju väldigt viktigt vem som ska bestämma. De yngre kanske inte ska träna vid åtta, typ 04:orna och så. Och de som är äldre kanske inte ska träna vid fyra. Så att inte klubben bara bestämmer hej vilt.

(fokusgrupp 1)

Mer information från styrelsen om verksamheten

De andra praktiska förslag som deltagarna har gällande ökad delaktighet handlar om att de vill kunna påverka styrelsen direkt, kanske genom att ha möjlighet att lägga förslag i en förslagslåda. De fortsätter sedan att diskutera hur det ska gå till för att alla ska få ta del av de beslut som tas av styrelsen. Samtliga deltagare är överens om att de vill ha mer information om vad som händer i klubben och upplever att det borde förmedlas på ett bättre sätt. Någon av

flickorna kommer med ett förslag. *“Alltså vi skulle ju kunna få ett schema, att så nu har de bestämt det.”* (fokusgrupp 1). De tycker framförallt att det måste ske en förändring när det gäller sådan information som berör det egna laget. En annan deltagare fortsätter på samma spår och föreslår att styrelsemedlemmarna själva ska komma ut och informera lagen om vad som händer och vilka beslut som tagits i klubben. Det eftersom hon tror att de vet mer än tränarna gör när de ska föra informationen från styrelsen till lagmedlemmarna. Ytterligare en deltagare uppfattar att medlemmarna har lika stor rätt att få information som tränarna. *“Vi borde få veta lika mycket som tränarna får veta för vi går ju ändå i klubben och vill veta vad som händer.”* (fokusgrupp 2). Senare diskuterar ungdomarna några problem som har uppstått när lagen har sålt exempelvis lotter eller kläder för att få in pengar till föreningen. De berättar att alla lag brukar sälja samma sak samtidigt och att det då blir svårt att få sålt allt. Någon föreslår att de istället borde göra någon typ av uppdelning så att lagen säljer olika saker. På så vis tror de att det blir lättare att få sålt alla lotter eller andra produkter.

Att problematisera delaktighet

Deltagarna talar också under diskussionens gång om huruvida delaktighet inte alltid är självklart inom föreningsidrott samt vilken problematik som kan finnas med att alla ska få vara med och påverka. De menar att ett lag med ganska få deltagare som deras eget, har större möjlighet till en god delaktighet och deltagande för alla inblandade. Det eftersom det är ett färre antal personer som ska vara med och bestämma. Flickorna nämner dock också vissa nackdelar med att vara få i ett lag. Ett exempel är att de nyligen fått höra att laget eventuellt måste läggas ner på grund av att det inte har tillräckligt många spelare. De uttrycker slutligen att alla medlemmar i klubben inte kan vara med och bestämma om allt eftersom det då skulle vara svårt att fatta några beslut alls och uttrycker det på följande sätt: *“Om alla i alla lag skulle vilja vara med och bestämma skulle det ju inte bli något.”* (fokusgrupp 2).

Diskussion

Under den här rubriken problematiseras de val som gjorts under studiens gång och som tidigare har beskrivits i avsnittet metod. Dessutom diskuteras de tolkningar som gjorts av resultatet och de slutsatser som dragits av deltagarnas utlåtanden i undersökningen.

Metoddiskussion

Med en kvalitativ metod följer andra begrepp än vid andra metodtyper. Resultatet får en tillförlitlighet, giltighet och överförbarhet medan resultatet i en kvantitativ studie brukar sägas få en validitet, reliabilitet och generaliserbarhet (Lundman & Hällgren Graneheim, 2008). Valet av en kvalitativ metod kommer därför att diskuteras utifrån de termerna. Det finns en viss problematik med användandet av kvalitativa metoder (Denscombe, 2009). Först och främst är det svårt att vara objektiv då forskaren, med sin identitet och de tolkningar som görs, alltid har en viss inverkan på deltagarna under undersökningen och dessutom på de resultat som framkommer under analysprocessen. Även intervjuernas kontext, det vill säga omgivning, deltagare och andra omständigheter, kan ha påverkat resultatet eftersom nämnda faktorer varierar för varje fokusgruppsdiskussion. Försättningsvis finns det en stor risk att

deltagarna påverkades av inspelningsutrustningen som användes. Det eftersom fokusgruppsdiskussioner och intervjuer av olika slag är ett slags konstgjorda situationer där allt deltagarna säger dokumenteras. Det innebär ofta att de hämmas på olika sätt och att viss information kan utebli, medvetet eller omedvetet. Den ovan nämnda problematiken med fokusgruppsdiskussioner kan ha påverkat resultatet i någon utsträckning och därmed studiens tillförlitlighet. Ytterligare några nackdelar med att använda fokusgruppsdiskussioner som metod var att det var tidskrävande både under genomförandet och under analysprocessen samt att den empiri som producerades inte var standardiserad. Resultatet är endast överförbart på liknande grupper då studien endast representerar ett mycket begränsat antal individers uppfattningar. Fokusgruppsdiskussioner valdes ändå med grund i att det antogs gynna deltagarnas förmåga att uttrycka sig med sina egna ord och på så sätt öka barnens perspektiv. I vanliga gruppintervjuer hade de istället fått svara på frågor, vilket antogs göra det svårare att få en helhetsbild av ungdomarnas upplevelser och tankar kring problemområdet.

När urvalet av deltagare till studien gjordes bestämdes det att ungdomarna skulle vara 13-14 år gamla. Anledningarna till att just det åldersspannet valdes var att deltagarna önskades ha förmåga att ge utförliga svar på diskussionsfrågorna samt att barns perspektiv skulle användas som teoretisk utgångspunkt. Om deltagarna varit yngre hade det troligtvis varit svårt för dem att upprätthålla en diskussion och ge mer utvecklade svar på frågorna. Därmed hade det också blivit svårare att belysa det valda problemområdet. Om deltagarna istället varit äldre skulle det ha inneburit att studien blivit inriktad på unga vuxna och vuxna snarare än ungdomar. Det hade i sin tur betytt att valet av deltagare till studien inte speglat dess vetenskapliga utgångspunkter och perspektiv.

Ett annat av de metodologiska val som gjordes under studiens gång gällde huruvida en testintervju skulle genomföras. Anledningarna till att ingen sådan gjordes var för det första att medlemmarna i det valda laget var för få för att det både skulle kunna genomföras en testintervju och därefter två fokusgruppsintervjuer. Om en testintervju hade gjorts med dem hade det inte funnits tillräckligt många lagmedlemmar kvar att genomföra fokusgruppsdiskussionerna med. För det andra fanns inga lämpliga kandidater i rätt ålder och inom rimligt geografiskt avstånd att testa diskussionsfrågorna på. För det tredje fanns det slutligen inte heller tillräckligt med tid för att testa frågorna på ett annat lag, vilket annars hade varit en möjlighet. Hade en testdiskussion genomförts skulle risken för ledande frågor och diskussionssvårigheter ha minskat. Den ovana som upplevdes gällande att genomföra fokusgruppsdiskussioner och därmed vissa svårigheter att hantera situationer som den ovan nämnda skulle då även kunna minskas. Med mer förberedelser inför diskussionstillfället hade den kunnat genomföras bättre, exempelvis genom att göra en testintervju där frågorna kunnat prövas. Då hade även bland annat övning på att hantera avbrott i konversationen kunnat ske. En mer omfattande studie hade kunnat ge ett tydligare samt djupare resultat. Exempelvis skulle en testdiskussion kunnat utföras en tid innan de andra så att frågor och utförande kunnat korrigeras. Diskussionsfrågorna hade dock diskuterats med handledare för att få ytterligare kommentarer och åsikter samt ett godkännande inför användandet av dem. Det gjordes även för att undvika missförstånd under fokusgruppsdiskussionerna.

Barnperspektivet användes framförallt för att lyfta fram ungdomarnas egna röster och uttryck angående problemområdet. Ett barnperspektiv användes sedan vid tolkning och analys av resultatet eftersom analysen inte kan sägas utgå direkt från ungdomarnas åsikter. Risk finns att tolkningen inte stämmer överens med vad ungdomarna menade utan istället speglar personliga erfarenheter och åsikter. Analysen har dock starkt präglats av vad ungdomarna sagt och helheten som framkommit vid diskussionerna för att undvika att det skulle ske.

Vid det första mötet med deltagarna ombads samtliga deltagare att ta med sig en lapp med underskrift från sina föräldrar vid tidpunkten för undersökningens genomförande. Det för att det etiska kravet angående barns deltagande i studien skulle kunna uppfyllas (Denscombe, 2009). En påminnelse angående att ta med lappen skickades också ut dagen innan undersökningen skulle genomföras för att försäkra att ingen skulle ha glömt den. Trots det var det ändå några få deltagare som inte hade med sig sina lappar. Eftersom allt inom rimliga gränser ansågs ha gjorts för att alla lappar skulle komma in i tid genomfördes undersökningen ändå som planerat med samtliga deltagare, trots att medvetenhet fanns om att ett etiskt krav till viss del inte tillgodosågs. Beslutet att ändå genomföra undersökningen togs eftersom de deltagare som glömt lapparna försäkrade att de skulle lämna föräldrarnas medgivande snarast möjligt och eftersom ingen möjlighet fanns att genomföra undersökningen vid ett senare tillfälle. Till slut hade dock samtliga föräldrars medgivande som saknades samlats in, antingen genom senare inlämning av lappen, precis efter undersökningen, eller vid ett senare tillfälle via e-postmeddelande från berörda deltagares föräldrar.

När undersökningen genomfördes satt samtliga deltagare i samma lokal trots att endast fem i taget deltog i en diskussion. Det berodde på den ombokning av tid för undersökningen som gjordes när en av moderatorerna hade gjort en dubbelbokning. På grund av tidsbrist och deltagarnas möjlighet att komma fanns ingen möjlighet att boka olika tillfällen för varje fokusgruppsdiskussion. Det bedömdes ändå vara möjligt att ha samtliga deltagare sittande i lokalen samtidigt då den var tillräckligt stor för att de båda grupperna skulle kunna skiljas åt och inte utgöra något störningsmoment för varandra. Dubbelbokningen var ett misstag som hade kunnat undvikas men det bästa ansågs ändå ha gjorts av situationen och eftersom grupperna inte störde varandra bedömdes det ändå gå bra att genomföra diskussionerna. Under fokusgruppsdiskussionerna hade deltagarna tidvis svårt att hålla igång konversationen, vilket innebar att extra frågor ställdes för att få fram mer information angående de ämnen som diskuterades. Stundtals blev de frågor som ställdes omedvetet ledande frågor, vilket kan ha gjort att deltagarna började diskutera sådant de annars inte hade kommit in på.

Fler fokusgruppsdiskussioner hade också kunnat genomföras och då skulle det kunna tänkas att urvalet hade omfattat fler klubbar och även andra idrotter, exempelvis en förening som ägnar sin verksamhet åt individuell idrott. Alternativt hade två eller fler lag i samma klubb kunnat delta. För att studien skulle kunna ge en djupare bild av delaktigheten i föreningen skulle metodtriangulering kunna tillämpas i form av både fokusgrupper, observation och eventuellt intervjuer med tränare samt styrelsemedlemmar. I ett sådant fall skulle en djupare förståelse och fler perspektiv kunna framträda samt även åsikter kring vad styrelse och tränare säger sig göra för att underlätta medlemmarnas delaktighet i föreningen.

Resultatdiskussion

Värdegrund och riktlinjer

Ett av de viktigaste fynden som framkommer i undersökningen är att ungdomarna beskriver att de är missnöjda med den grad av delaktighet och inflytande de har i idrottsföreningen. Det visas också i andra studier att det finns en problematik som rör ungdomar och deras upplevelse av delaktighet (Trondman, 2005; Nyberg, 2006). Deltagarna uttrycker en brist på kommunikation och kan inte heller ge något exempel på någon gång då de fått vara delaktiga i klubben i stort. Att döma av det flickorna berättar kan idrottsföreningen sägas ha en låg grad av delaktighet som motsvarar nivå två och delvis nivå tre enligt Shiers modell för delaktighet (2001). Det innebär att barn blir lyssnade till, får stöd i att uttrycka sina åsikter och synpunkter samt att de åsikter och synpunkter som uttrycks vid vissa specifika tillfällen också beaktas av de vuxna. Anledningen till att föreningen inte fullt når upp till nivå tre är att ungdomarna bedöms ha för liten delaktighet i de beslutsprocesser som gäller hela föreningen medan de däremot är mer delaktiga i de beslutsprocesser som gäller laget.

Enligt *Idrotten Vill* (RF, 2009) ska alla medlemmars röst ha ett lika värde och verksamheten ska präglas av delaktighet och demokrati. Enligt barnkonventionen, artikel 12 (2011) ska vuxna lyssna på barns åsikter men även ta dem i beaktande. Det gäller framförallt när det handlar om beslut som rör barnens egen fritid. Föreningen kan kanske inte fullt anses följa den värdegrund och de riktlinjer som finns då ungdomarna upplever att de mycket sällan är delaktiga i de beslutsfattande processer som sker både i föreningen i stort och i laget.

Ungdomarna är något mer nöjda med den delaktighet de har i laget. Det måste dock ifrågasättas då ungdomarna, under diskussionerna, kan ha refererat till trivseln i laget snarare än till delaktigheten i densamma. Flickorna pratar stundvis mer om faktumet att laget i sig fungerar bra än om huruvida möjligheterna till delaktighet är tillfredsställande. De verkar över huvud taget vara lite osäkra på hur delaktiga de faktiskt är i laget. Som nämndes ovan följer klubben inte de riktlinjer som finns gällande delaktighet i idrottsföreningar fullt ut och skulle kanske kunna tjäna på att åtgärda det även när det gäller det egna lagets verksamhet, om de ämnar följa riktlinjerna i barnkonventionen (2011) och RF:s värdegrund (RF, 2009). Utifrån de perspektiven har tränarna ett ansvar att göra lagmedlemmarna delaktiga och måste således involvera flickorna i sitt beslutsfattande i större utsträckning samt även vara mer ödmjuka inför att lyssna på de åsikter som uttrycks.

Deltagarna uttrycker vid flera tillfällen under studiens gång att de ibland avstår från att uttrycka sina åsikter i laget, vilket är ett tecken på att tränarna måste bli bättre på att visa att de är villiga att lyssna på och beakta lagmedlemmarnas synpunkter. Flickorna har också ett flertal förslag på hur de kan bli mer delaktiga i de beslut som fattas och kan därför också sägas ha en önskan om att bli mer involverade i sådana processer. För tränarna innebär det att de eventuellt behöver utveckla strategier för att få lagmedlemmarna att känna mer förtroende för dem och en större vilja att anförtro sig med sina åsikter. För att göra det skulle de vid fler tillfällen behöva fråga lagmedlemmarna om vad de tycker och hur de vill ha det, samt begrunda de åsikter som framkommer innan besluten tas. Det istället för att, som i dagsläget,

själva bestämma först och därefter fråga vad flickorna tycker. Om de skulle göra på det sättet skulle det också kunna bidra till att skapa en fortsatt god stämning i laget i stort.

Problematik med att involvera ungdomarna i beslutsprocesser

Vid analysen av medlemmarnas delaktighet i idrottsföreningen kan det tolkas som att det förekommer vissa brister i kontakten mellan styrelse och medlemmar. Det kan då vara svårt att som beslutande organ ha barnens perspektiv i åtanke. Att ha barns perspektiv innebär att de vuxna, beslutande, frågar efter och tar barnens åsikter i beaktande (Enheten för rättighetsfrågor, 2011). Det finns inget krav på att styrelsen ska utgå från barnens perspektiv men eftersom all föreningsidrott ska utgå från RF:s värdegrund (2009) och därigenom också barnkonventionen så ska delaktighet och demokrati genomsyra föreningsverksamheten. Att ha barnens perspektiv kan därför vara relevant att sträva efter.

Ett exempel på en situation då vuxna tar beslut som rör ungdomarna i klubben och som också kommer upp i fokusgruppsdiskussionen är då träningstider och -dagar bestäms. I en stor förening kan det självklart förekomma viss problematik om hänsyn ska tas till alla medlemmars önskemål. Det kan även ses som ett problem att medlemmarna inte självmant kontaktar de vuxna i föreningen för att uttrycka sina åsikter men en medvetenhet behövs kring att barn och ungdomar inte själva alltid vet hur eller i vilken utsträckning de faktiskt kan vara med och påverka. I resultatet visas också att ungdomarna inte vet vilka som ingår i styrelsen eller vem som är ordförande i klubben vilket kan försvåra deras möjlighet att komma i kontakt med och påverka dem som bestämmer i klubben. Om det anses att det är barnens ansvar att kontakta styrelsen eller tränare för att få möjlighet att uttrycka sina åsikter kan det vara bra att ha i åtanke att det krävs en öppen miljö och en tillåtande atmosfär för att ungdomarna ska våga göra så. Det kan också tänkas att de kan behöva få information om att de har ett sådant ansvar. Deltagarna uttrycker själva att de känner en rädsla för att förstöra en god stämning i laget genom att framföra sina åsikter om det finns saker de är missnöjda med.

Graden av de vuxnas barnperspektiv är svår att avgöra eftersom studien endast presenterat barnens egna erfarenheter av hur det är i klubben. Hade intervjuer genomförts med styrelse och tränare hade kanske ett tydligt barnperspektiv kunnat påvisas. Då ungdomarnas delaktighet i föreningen analyserats utifrån modellen "Barn och ungas väg till delaktighet" (Shier, 2001) kan ungdomarna sägas ha en låg grad av delaktighet, vilken motsvarar nivå två i modellen som innebär att barn får stöd i att uttrycka sina åsikter och synpunkter. Ungdomarna säger sig uppleva stöd i att uttrycka sina åsikter vid vissa specifika tillfällen, som redovisas i resultatet. Frågan om skyldigheter på den här nivån skulle kunna besvaras med att idrottsföreningen ska följa RF:s dokument *Idrotten Vill* (RF, 2009) som skriver fram att föreningsidrott i Sverige ska utgå från medlemmarnas delaktighet och att alla medlemmars röst har lika värde och att klubben på så vis uppfyller steget (se Bilaga 1). I viss mån kan barnens åsikter sägas tas i beaktande (nivå 3). Främst gäller det då beslut fattas i laget men det finns inget policydokument som kräver att så ska ske.

Klubbmedlemmar en outnyttjad resurs

I resultatdelen går det att läsa om flera konkreta förslag som ungdomarna har. Det var då

frågor ställdes om lösningar på de problem som ungdomarna uppfattar fanns med delaktigheten i klubben som de kom med förslag på vad som skulle kunna göras. Ungdomarna skulle istället kunna ses som en resurs som kan bidra till en mer levande och aktiv klubb, något som kanske inte gjorts tidigare. Förutom att medlemmarnas delaktighet är något som kan tyckas vara självklart utifrån RF:s värdegrund (RF, 2009) så är det något som skulle kunna ge en bättre förening och lagverksamhet enligt vad deltagarna tror och uppfattar. Utifrån de idéer och förslag som ungdomarna faktiskt har skulle de vuxna kunna inspireras och hjälpa till att skapa en förening som fler är nöjda med.

Ansvarstagande och kommunikation

När deltagarnas uttalanden analyserats har flera olika aspekter av ansvarstagande och kommunikation framträtt. Genom tolkningen av ungdomarnas diskussioner framkom ett flertal tecken på att det finns ett bristande ansvarstagande och kommunikation i klubben, både från styrelsens och tränarnas sida. Att döma av deltagarnas uttalanden skulle samarbetet i föreningen i allmänhet behöva utvecklas då medlemmarna uppfattas ha dåligt förtroende för styrelsen och känna en låg grad av trygghet i klubben i stort. Framförallt verkar de här bristerna bero på att medlemmarna dels har liten kunskap angående hur klubbledningen arbetar och vilka som ingår i styrelsen och dels att de får för lite information kring vad som händer i klubben och sådant som gäller det egna laget. Ett exempel som togs upp var det faktum att laget hotas av nedläggning. Deltagarna uppfattade i den här situationen att informationen borde ha kommit ut tidigare. En reflektion kring det är att det verkar finnas en önskan hos deltagarna att styrelsen eller klubbledningen kanske också skulle kunna vara mer engagerade i lagets framtid genom att föreslå åtgärder som kan lösa problemet. Flickorna tycks också själva vilja vara mer delaktiga i styrelsens beslut angående laget och klubben i allmänhet då de uttrycker ett missnöje med den grad av delaktighet de uppfattar att de har i dagsläget. De berättar om den kommunikation som idag sker från styrelsen via tränarna och vidare till medlemmarna. En tolkning av deltagarnas diskussion kring det är att det finns önskemål om att informationen istället ska komma direkt till medlemmarna, vilket dels skulle innebära att tränarna fick en lättare börda samt att medlemmarna skulle få bättre kännedom om och kontakt med styrelsen. Dessutom tror deltagarna att det finns en viss risk att information går förlorad när den kommer till lagmedlemmarna i andra hand och styrelsen skulle kanske på grund av det kunna se det mer som sitt ansvar att kommunicera med lagmedlemmarna. För att tillgodose medlemmarnas önskemål skulle klubbledningen och tränarna behöva fråga sig och fundera på om deras arbetssätt möjliggör att barn blir lyssnade till och stödjer dem i att uttrycka sina åsikter och synpunkter (jmf Shier 2001). Det skulle eventuellt även vara bra att skriva något om hur det bör göras i klubbens policy, då skulle även delaktighet i klubben sägas vara på en högre nivå utifrån Shiers modell (2001). Då skulle de vuxna i klubben även kunna sägas ha ett barnperspektiv och eventuellt barns perspektiv i större utsträckning (Johansson & Pramling Samuelsson, 2003).

Då flickorna uppfattades känna sig maktlösa i vissa situationer, speciellt gällande frågan om lagets nedläggning, verkar en vilja att oftare bli tillfrågade om olika beslut rörande dem själva finnas vilket motsvarar nivå 4 i Shiers modell (2001). Det gäller både frågor som styrelsen behandlar och sådant som tränarna ansvarar för. Huvudsakligen bedöms dock fokus under

diskussionen ligga på sådant som rör laget och hur träningarna läggs upp. Deltagarna uttrycker vid flera tillfällen att de uppfattat det som positivt när de väl fått vara med och bestämma. De diskuterar också problematiken med att uttrycka sina åsikter som dels skulle kunna relateras till tränarna och deras ansvar att göra lagmedlemmarna delaktiga genom bättre kommunikation men också till flickorna själva då det är viktigt att även de tar sitt ansvar och talar om hur de vill ha det. Problemet kan även här relateras till den bristande kommunikation som verkar finnas i dagsläget. Tränarna upplevs, enligt den tolkning som gjorts, behöva ta mer ansvar för att en dialog upprätthålls mellan dem själva och lagmedlemmarna för att delaktigheten i laget ska öka och ge ett mer tillfredsställande samarbete mellan de båda parterna. Flickorna är trots allt endast 13-14 år gamla och verkar dessutom inte alltid våga uttrycka sina åsikter såvida de inte blir tillfrågade och känner tillräckligt med tillit för att kunna anförtro sig till tränaren i fråga. Då föreningsidrotten ska utgå från barnkonventionen (2011) kan det vara viktigt att både tränarna och styrelsen reflekterar över sitt arbete med sådana frågor.

Samarbete krävs för en fungerande verksamhet

En åsikt som uttrycks upprepade gånger i resultatet är att klubben saknar ett fungerande samarbete mellan beslutande organ, tränare samt medlemmar. Deltagarna i studien berättar att de saknar stöd att uttrycka sina åsikter och kommunikation från framförallt klubbledningen men även från tränarna i vissa situationer. Det här är något som krävs för att nå upp till nivå 2 i Shiers modell (2001) och för att få en fungerande verksamhet kan det behövas en större öppenhet i klubben där samtliga medlemmar får information och känner att de har stöd från tränare och klubbledning. Det här är även något som både RF (2009) och barnkonventionen (2011) diskuterar. Det är med andra ord av stor betydelse att skapa en närmre relation mellan de olika grupperna i föreningen eftersom det ger en större känsla av trygghet och delaktighet. Viktigt i den här klubben är speciellt att ta hänsyn till den uttalade önskan om att styrelsen måste göra sig mer synlig i klubben och bli känd bland medlemmarna. Då medlemmarna inte vet vilka som är med i styrelsen eller vem ordföranden är kan det vara svårt att ställa krav på att de själva ska kunna komma till de vuxna med sina åsikter och idéer. Det här är något som förekommer också i andra situationer i samhället vilket en annan studie visar (Nyberg, 2006). Sammanfattningsvis kan sägas att det är av stor vikt att ungdomars fritid präglas av delaktighet och inflytande så att de får möjlighet att delta i demokratiska processer när de idrottar vilket främjar deltagandet i samhället (Ekbrand, 2009:2; Ungdomsstyrelsen, 2010:9).

Utvecklingsmöjligheter

Det uttrycktes vid flera tillfällen under diskussionerna att deltagarna upplevde att de hade en liten möjlighet till delaktighet vilket även framkommer i en annan studie (Trondman, 2005). Studien visar också att många ungdomar är nöjda med det inflytande de upplever sig ha men endast ett fåtal vill att tränaren ska bestämma mer. Den här studiens deltagare uttryckte tvärtom att de ville ha större möjlighet till delaktighet oftare. De uttrycker också att de vill ha större delaktighet i det egna laget och i föreningen men att de framförallt är intresserade av att vara med och påverka beslut som tas gällande deras eget lag. Deltagarna har också, som tidigare nämnts, många idéer och synpunkter som kanske inte alltid kommer fram i ljuset. Det kan bero dels på liten möjlighet till delaktighet och dels på att det verkar finnas en rädsla att

bidra till en dålig stämning i laget. De uttrycker även en rädsla för att få en negativ reaktion från tränaren samt eventuellt en bestraffning som skulle kunna yttra sig genom att dem senare inte skulle få vara med och spela match. Ovanstående är farhågor som tränare och styrelse möjligtvis behöver vara medvetna om för att de ska kunna förhindra dem och dessutom få ett mer öppet och tillåtande klimat. Det skulle eventuellt kunna uppnås genom att de vuxna arbetar mot en högre nivå av delaktighet (Shier, 2001) och utifrån barnens perspektiv (Johansson & Pramling Samuelsson, 2003). Eftersom ungdomarna själva efterfrågar en delaktighetsnivå som motsvarar nivå fyra i modellen är det extra viktigt att sträva mot ett sådant arbetssätt. Det kan kanske vara bra om ungdomarna känner sig uppmuntrade då de uttrycker och vågar stå upp för sina egna åsikter. Det är något som kanske inte alltid är lätt när man är ung men som behövs stöttning i att lära sig eftersom det är saker som kan vara viktiga både i laget, skolan och i resten av livet. Vuxna som arbetar med barn och unga och beslut som rör dem kan därför behöva vara utbildade i att stötta dem i att uttrycka sina åsikter (Barnrättskommittén, 2009).

Något som flickorna nämner är att de skulle vilja ha möten där representanter från alla lag kan vara med på för att få möjlighet att diskutera med dem som bestämmer i klubben. Det är något som kan jämföras med de kommunala inflytandeforum som förekommer i landet. Forumen är då till för att, precis som flickorna efterfrågar, öka deras delaktighet och dialogen mellan dem och beslutsfattarna (Ungdomsstyrelsen, 2010:10). Dialogen mellan ledare och aktiva är något som tillsammans med eget ansvar och omsorg om den aktiva ska utvecklas i idrottsrörelsen (RF, 2009).

Trygghet över huvud taget är något som är grundläggande för att möjliggöra en fungerande verksamhet där medlemmarna känner sig bekväma att uttrycka sina åsikter och delta fullt ut i dess aktiviteter. Ett förtroende måste finnas för både tränare, styrelse samt övriga lagmedlemmar för att alla möjligheter till delaktighet ska kunna utnyttjas. Om medlemmarna inte känner sig trygga i sin förening finns det risk för att de försök som görs att inkludera dem i verksamheten misslyckas. Det arbete som har med delaktighet att göra skulle därför kanske kunna ha sin grund i tillit och trygghet så att arbetet inte görs i onödan. Ett exempel på hur föreningar kan få verktyg för att arbeta med sådana frågor är Friends utbildning som handlar om att skapa ett tryggt klimat och vad det kan ge föreningen utifrån flera olika aspekter (Friends u.å.).

Delaktighet främjar hälsa

Studien har varit orsak till att saker som deltagarna varit nöjda med har lyfts fram i ljuset, då framförallt känslan av att tillhöra ett bra gäng och förekomsten av en god sammanhållning i laget. Att de brister som finns gällande delaktigheten i föreningen har lyfts fram kan antas ha skapat en medvetenhet om att ökad delaktighet skulle kunna bidra till en bättre förening som fler vill engagera sig i och stanna kvar i längre. Ett sunt föreningsliv kan främja hälsa och bra idrottsupplevelser hos ungdomar då en positiv idrottsupplevelse under uppväxten ger en ökad chans till ett fysiskt aktivt liv även senare (FHI, 2010; Ungdomsstyrelsen, 2010:9). Att deltagarna visat att de själva har förslag och åsikter kring hur delaktigheten kan bli bättre ger en tro på att ett arbete med delaktigheten i föreningen kan genomföras på ett lätt och bra sätt.

Studien har också bidragit till att ungdomarna i fokusgruppsdiskussionerna har fått möjlighet att reflektera över sin situation genom att uttrycka sina åsikter och tankar kring den egna delaktigheten i klubben och i laget, vilket är ett resultat av att barns perspektiv har använts som utgångspunkt. Förhoppningsvis har de även blivit mer medvetna om hur det ser ut i klubben gällande delaktighetsfrågor och fått möjlighet att bilda sig en egen uppfattning om det. Föräldrar till ungdomarna som deltagit har också möjlighet att ta del av studien tillsammans med styrelsemedlemmar och tränarna i laget. Eventuellt kan även andra medlemmar i föreningen få möjlighet att läsa studien och den kan då bidra till en ökad medvetenhet hos fler personer.

Slutsats

Den uppfattade delaktigheten hos ungdomarna i idrottsföreningen kan sägas vara låg, men är i laget något högre. Deltagarna uppger att de vill ha större möjlighet till delaktighet i frågor som gäller hela föreningen men framförallt i frågor som rör deras eget lag. De diskuterar problematiken med att få för lite information från styrelsen och bristen på kommunikation mellan de olika nivåerna i föreningen. Flera förslag på åtgärder ges av deltagarna som skulle kunna bidra till större möjlighet till delaktighet. Den låga graden av kommunikation inom föreningen kan också sägas ge en svårighet för de vuxna i föreningen att utgå från barnens perspektiv då de fattar beslut. Om föreningen utgick från barns perspektiv skulle det kunna gynna föreningen i deras arbete med att göra medlemmarna delaktiga och skapa föreningsdemokrati. Huruvida de vuxna i föreningen har ett barnperspektiv kan den här studien inte avgöra då det inte gjorts några intervjuer eller andra undersökningar med tränare eller styrelse

Implikation

Vår implikation till klubben är att arbeta mer med att involvera medlemmarna i beslutsfattande processer genom att bjuda in dem till möten och diskussioner. Det kan även vara en fördel att beskriva hur arbetet med sådana frågor ska genomföras i klubbens policy då tränarna också kan få tydligare riktlinjer för sitt arbete i klubben. Det kan också vara bra att fundera på hur kommunikationen fungerar mellan styrelse, tränare och medlemmar i klubben vilket skulle kunna bidra till att information når ut på ett bättre sätt. Relationen mellan de olika nivåerna i klubben skulle på så sätt också kunna främjas.

Förslag till vidare forskning på det här området är att göra en större studie som skulle kunna ge möjlighet till exempelvis en metodtriangulering samt omfatta fler föreningar och kanske även olika typer av föreningsverksamhet. En annan möjlighet skulle kunna vara att göra en studie där fokus ligger på tränare och styrelse. Då skulle de vuxnas perspektiv kunna lyftas fram och därmed ge en kompletterande bild av föreningen och dess verksamhet. Ytterligare en möjlighet som finns är att göra en mer noggrann granskning av föreningens policy och därefter närmare jämföra den dels med de riktlinjer och den värdegrund som finns och dels med hur den faktiska verksamheten i föreningen ser ut. Det skulle ge en mer detaljerad bild av hur verksamheten i föreningen ser ut i förhållande till de styrande dokument som finns och

huruvida föreningen följer de ovan nämnda riktlinjerna. Slutligen skulle det också vara möjligt att göra en liknande studie med samma förening där fler lag skulle få chansen att delta och på så vis göra en jämförelse av vad de olika lagen har för uppfattningar angående sin delaktighet och sitt inflytande. En sådan studie skulle antingen kunna ha ett fortsatt fokus på ungdomar eller ett bredare sådant genom att dessutom innefatta både yngre och/eller äldre medlemmar och lag.

Referenser

Ahrne, G., & Svensson, P. (Red.). (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber AB.

Committee on the rights of the child. (2009). *Consideration of reports submitted by states parties under article 44 of the convention- concluding observations: Sweden*. Tillgänglig: <http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/co/CRC-C-SWE-CO-4.pdf>.

Denscombe, M. (2009). *Forskningshandboken- för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur AB.

Ekbrand, H. (2009:2). *Organisering av offentligt finansierade verksamheter riktade mot ungdomars fria tid*. Tillgänglig: http://www.fritidsledare.se/files/Rapp_Organisering_offentligt.pdf

Enheten för rättighetsfrågor. (2011). *Barnperspektiv, barnets perspektiv och barnrättsperspektiv*. Tillgänglig: <http://vgr.se/sv/Vastra-Gotalandsregionen/Ovriga-sidor/Barnkonventionen/Barnperspektivet/>

Folkhälsoinstitutet. (2010). *Folkhälsopolitisk rapport 2010. Framtidens folkhälsa – allas ansvar*. Stockholm: Statens folkhälsoinstitut

FoU (2005:3). *Idrottens föreningar – en studie om idrottsföreningarnas situation*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Friends (u.å.) *Friends inom idrotten*. Hämtad den 21 maj 2012 från: <http://www.friends.se/?id=6811>

Habilitering och hälsa Stockholms län och landsting. (2008). *Bemötande och delaktighet*. Tillgänglig: http://www.habilitering.nu/gn/export/download/dok_extern_intern_visning/riktlinjer_bemotande_delaktighet.pdf

Halkier, B. (2010). *Fokusgrupper*. Malmö: Liber AB.

Hjelm, J. (2012). *Idrott på lek och allvar*. Tillgänglig: <http://idrottsforum.org/articles/hjelm/hjelm120125.html>

Holloway, I., & Wheeler, S. (2002). *Qualitative research in nursing*. London: Blackwell Sciences Ltd.

Johansson, E., Pramling Samuelsson, I. (2003). *Barns perspektiv och barnperspektiv i pedagogisk forskning och praxis*. *Pedagogisk Forskning i Sverige*, 8 (1-2) 1-5.

Kulturutskottet (1993/94). *Betänkande 1993/94:KrU31*. Tillgänglig: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Utskottens-dokument/Betankanden/Ungdomspolitik_GH01KrU31/

Lager, A., Berlin, M., Danielsson, M., Heimerson, I. (2009). *Folkhälsorapporten 2009*. Västerås: Edita Västra Aros.

Lindgren, E. & Hinic, H. (2005). ”*Toppningsstudien*” –en kvalitativ studie av barns och ledares uppfattningar av hur lag konstitueras inom barnidrott. (FoU 2005:4). Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Lindgren, E. & Hilding, C. (opublicerad). *Meaning making and seriousness in children´s team sport: a qualitative analysis*.

Lundman, B., & Hällgren Graneheim, U. (2008). Kvalitativ innehållsanalys. Granskär, M., & Höglund-Nielsen, B., (red.), *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. (s. 159-172). Lund: Studentlitteratur AB.

Norberg, J. (2011). *Uppföljning av statens stöd till idrotten 2010*. Malmö: Holmbergs.

Nordenfors, M. (2010). *Delaktighet -på barnens villkor?* Göteborgs centrala brottsförebyggande råd, Tryggare och mänskligare: Göteborg.

Nyberg, L. (2006). *Röster som räknas -Barns och ungas rätt till delaktighet och inflytande* Barnombudsmannens årsrapport 2006. Stockholm: Barnombudsmannen.

Office of the United Nations Convention on the Rights of the Child. (2011). *Convention on the Rights of the Child*. Tillgänglig: <http://www2.ohchr.org/english/law/crc.htm>

Pilhammar Andersson, E. (2008) Etnografi. Granskär, M., & Höglund-Nielsen. B. (red.). *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. (s.41-57) Lund: Studentlitteratur AB.

Redelius, K. (2002). *Ledarna och barnidrotten -Idrottsledarnas syn på idrott, barn och fostran*. (Doctoral thesis, Studies in Educational Sciences 55). Stockholm: HLS Förlag.

Riksidrottsförbundet. (2009). *Idrotten Vill -idrottsrörelsens idéprogram*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Riksidrottsförbundet. (2010). *2010 Verksamhetsberättelse -med årsredovisning*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

Riksrevisionen. (2004:30). *Barnkonventionen i praktiken*. Stockholm: Riksrevisionen.

Shier, H. (2001). Pathways to Participation: Openings, Opportunities and Obligations. A New Model for Enhancing Children's Participation in Decision-making, in line with Article 12.1 of the United Nations Convention on the Rights of the Child. *Children & Society*, 15(2001), 107-117.

Socialdepartementet. (2004:6). *Strategi för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter*. Stockholm: Socialdepartementet.

SOU (2008:59). *Föreningsfostran och tävlingsfostran -En utvärdering av statens stöd till idrotten*. Stockholm: Edita Sverige AB.

Svenska Fotbollsförbundet. (2010). *Fotbollens spela, lek och lär- svensk barn- och ungdomsfotbolls inriktning*. Solna: Svenska Fotbollförlaget AB.

Svenska Fotbollsförbundet. (2011). *Verksamhetsberättelse del 4*. Tillgänglig: http://fogis.se/ImageVault/Images/id_73402/scope_0/ImageVaultHandler.aspx

Trondman, M. (2011). *Ett idrottspolitiskt dilemma. Unga, föreningsidrotten och delaktigheten*. Malmö: Holmbergs.

Trondman, M. (2005). *Unga och föreningsidrotten -En studie om föreningsidrottens plats, betydelser och konsekvenser i ungas liv*. Stockholm: Ungdomsstyrelsens skrifter.

Ungdomsstyrelsen. (2010:9). *Ung idag- en beskrivning av ungdomars villkor*. Stockholm: Ungdomsstyrelsens skrifter.

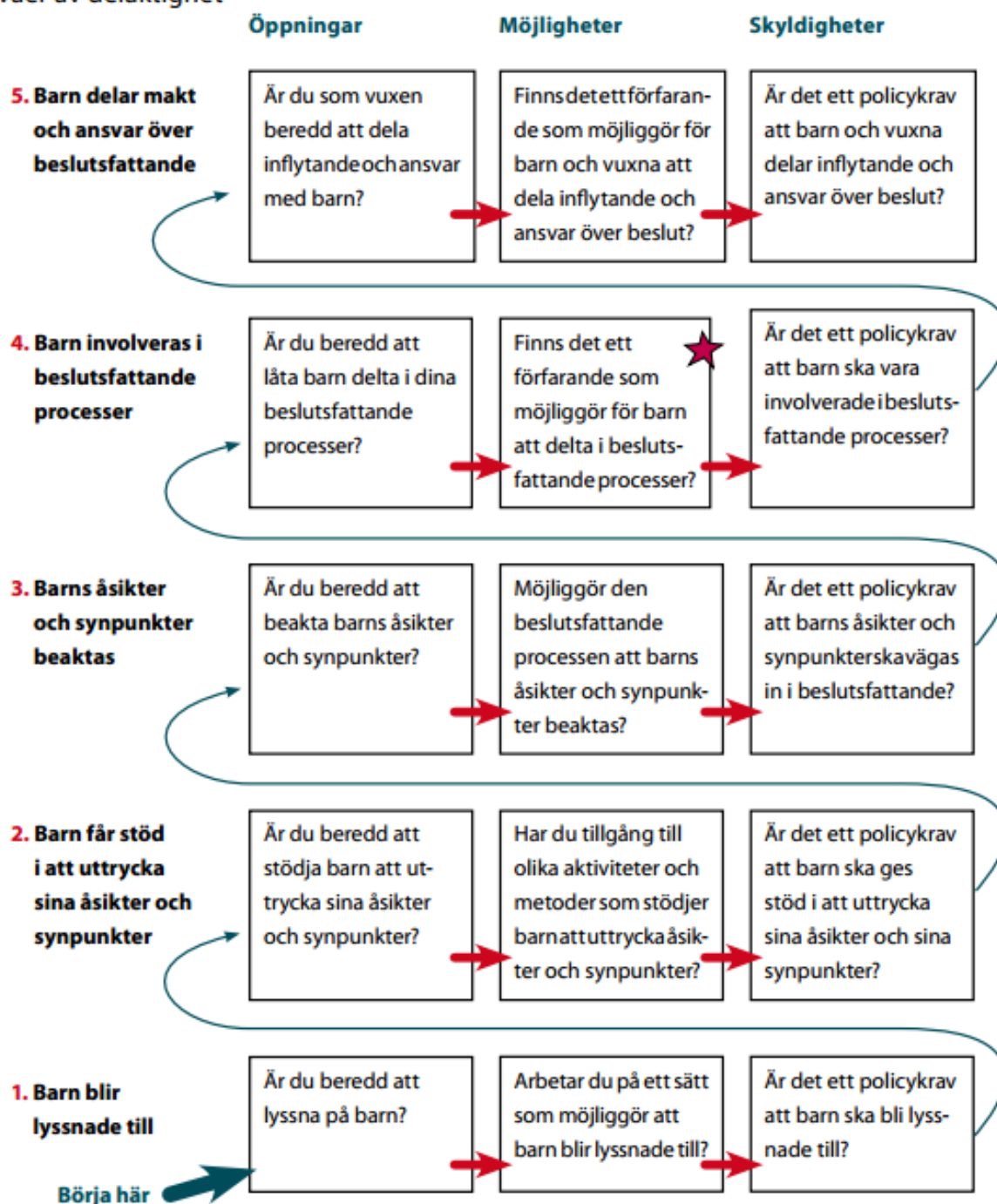
Ungdomsstyrelsen. (2010:10). *Fokus 10- En analys av ungas inflytande*. Stockholm: Ungdomsstyrelsens skrifter.

Wibäck, V. (2010). *Fokusgrupper: om fokuserade gruppintervjuer som undersökningsmetod*. Lund: Studentlitteratur AB.

Bilaga 1

Pathways to Participation – Barns och ungas väg till delaktighet

Nivåer av delaktighet

Bilaga 2

Hej!

Vi är två studenter som heter Anja Dahlberg och Jennifer Rofors och studerar hälsovetenskap med idrott som inriktning på Göteborgs Universitet. Då vi läser vår sista termin ska vi nu genomföra ett projekt som kommer att handla om delaktighet. Det kommer att resultera i en uppsats som blir vårt examensarbete.

Anledningen till att vi tar kontakt med er är att vi gärna skulle vilja att er klubb deltar i vår undersökning. Vi har valt ut er på grund av att Jennifer tidigare har varit medlem i damlaget och därför känner till er klubb och verksamhet sedan tidigare.

Deltagandet kommer att vara helt frivilligt och alla uppgifter kommer att behandlas konfidentiellt, vilket innebär att endast vi kommer ha tillgång till personuppgifter och annan information som lämnas ut. Varken klubbens eller deltagarnas namn kommer heller att skrivas ut i arbetet. Resultatet av undersökningen kommer att bli en del i vårt examensarbete som kommer att finnas tillgängligt för er att läsa.

Tanken är att vi, efter att ha fått lagledarens och föräldrarnas tillstånd, ska ha två gruppintervjuer med några av medlemmarna i laget Flickor-98. De kommer att gå ut på att låta deltagarna diskutera sin vilja och sina möjligheter till delaktighet, dels i sitt lag och dels i klubbverksamheten i stort.

Om ni har några frågor är ni varmt välkomna att kontakta oss via den här e-post adressen.

Med vänlig hälsning,
Anja Dahlberg och Jennifer Rofors

Bilaga 3

Fokusgrupp –Diskussionsguide

Introduktion

Frågor

Berätta om dig själv! Namn, ålder, mål med fotbollen, hur länge har du spelat?

Umgås ni på fritiden? Samma skola?

Andra intressen?

Vad är delaktighet (med era ord)?

Hur viktigt är det med delaktighet i klubben?

Vem ska bestämma i klubben?

På vilket sätt kan ni vara med och påverka i klubben som det är nu?

Hur går det till när ni får vara med och påverka i klubben?

Hur viktigt är det med delaktighet i laget?

Vem ska bestämma i laget?

På vilket sätt kan ni vara med och påverka i laget som det är nu?

Hur går det till när ni får vara med och påverka i laget?

Skulle ni vilja att det var annorlunda och i så fall hur?

I vilka situationer ska ni få vara delaktiga?

Vad finns det för situationer då ni tycker att ni *inte* ska vara delaktiga?

Bilaga 4

Hej!

Vi är två studenter som heter Anja Dahlberg och Jennifer Rofors och studerar hälsovetenskap med idrott som inriktning på Göteborgs Universitet. Då vi läser vår sista termin ska vi nu genomföra ett projekt som kommer att handla om delaktighet. Det kommer att resultera i en uppsats som blir vårt examensarbete.

Anledningen till att vi tar kontakt med er är att vi gärna skulle vilja att ert barn deltar i vår undersökning. För det behövs en förälders underskrift. Deltagandet kommer att vara helt frivilligt och det går att avbryta deltagandet när som helst under studiens gång. Alla uppgifter kommer att behandlas konfidentiellt, vilket innebär att endast vi kommer ha tillgång till personuppgifter och annan information som lämnas ut. Ert barns namn kommer inte att skrivas ut i studien och det som sägs kommer inte att kunna relateras till barnet i fråga. Informationen kommer endast att användas i forskningssammanhang.

Resultatet av undersökningen kommer att bli en del i vårt examensarbete som kommer att finnas tillgängligt för er att läsa. Om ni önskar läsa studien ber vi er att skriva er e-postadress nedan.

Tanken är att vi, efter att ha fått lagledarens, barnets och föräldrarnas tillstånd, ska ha två gruppintervjuer med några av medlemmarna i laget Flickor-98. De kommer att gå ut på att låta deltagarna diskutera sin vilja och sina möjligheter till delaktighet och inflytande, dels i sitt lag och dels i klubbverksamheten i stort.

Om ni har några frågor är ni varmt välkomna att kontakta oss via den här e-post adressen: gusanjda@student.gu.se

Med vänlig hälsning,
Anja Dahlberg och Jennifer Rofors

Målsmans underskrift:

E-postadress (frivilligt):

Bilaga 5

Meningsbärande enheter	Kondensering	Kod	Kategorier
Alla får en del av sakerna det handlar om, det beror på vad det är för något men att alla får en chans att vara med. Vad det än är.		Alla får en chans att vara med	Att alla får möjlighet att vara med och bestämma
När man får vara med och bestämma själv också.		Får vara med och bestämma	
Ja, om det handlar om alla i klubben så tycker jag att alla ska få en del av det. Om det är här i själva laget så tycker jag att det... alla får vara med och säga till så att det inte bara är en som bestämmer. Vad tycker ni andra om det? Några: Bra. Resten: Ja.		Alla får en chans att vara med	
Ja, för alla betyder lika mycket i laget.		Alla betyder lika mycket.	
Då ska alla trivas och kunna säga det de vill också.		Kunna säga vad man tycker.	
Vem är det som bestämmer vad man ska satsa på då? Om man bara vill ha kul eller om man ska bli riktigt duktig? E: Det är väl man själv. Alla: Ja.		Man bestämmer själv över sin egen satsning.	
Vad är delaktighet? Vad tycker ni att det är för något? Det är att man är med eller så här... Att man är med och bestämmer. Ja att man får vara med och bestämma och säga vad man tycker. Att man deltar.	Delaktighet är när man är med och bestämmer och får säga vad man tycker, att man deltar.	Delaktighet är att delta, säga vad man tycker och vara med och bestämma.	
Hur viktigt är det då, med delaktighet i eran fotbollsklubb, tycker ni? I klubben i stort och inte specifikt i laget, om man tänker på vad som händer i klubben och så och vad man ska ha för	Viktigt med delaktighet gällande klubbens inriktning och var och en måste få välja och känna vad man brinner	Viktigt med delaktighet	Vikten av delaktighet

<p>inriktning. Är det viktigt? Alla: Ja! O: Men det är väl upp till var och en hur mycket man brinner för det och så. Vissa kanske gör det för skojs skull och vissa kanske gör det för att bli... alltså, försöka utvecklas hela tiden och så.</p>	för.		
<p>det är ju en stor del när man bygger upp ett lag.</p>		Delaktighet viktigt vid laguppbyggnad.	
<p>Hur viktigt är det med delaktighet i laget då? Det är mycket viktigt tycker jag. Alla: Jaa.</p>		Mycket viktigt med delaktighet i laget.	
<p>Fotboll handlar ju om... ja, man kan ju inte spela fotboll ensam, så det är ju viktigt att man trivs i sitt lag och så.</p>		Delaktighet viktigt för trivsel.	
<p>Tycker ni att det är bra som det är nu då, med delaktigheten i laget? Alla: Ja. Vi har ju kul på träningarna och så.</p>		Kul på träningarna lika med bra delaktighet.	
<p>Hur viktigt är det med delaktighet i laget? Det är väldigt viktigt i alla sammanhang. Att alla känner att de är välkomna. Det är viktigt för laganda... Flera: Och sammanhållning! Att man får vara med och bestämma.</p>	<p>Viktigt med delaktighet i laget i alla sammanhang. Alla ska känna sig välkomna. Delaktighet är viktigt för laganda och sammanhållning. Att få bestämma.</p>	Delaktighet viktigt i laget för att alla ska känna sig inkluderade.	
<p>Det är viktigt att spelarna kan lämna förslag eller önskemål. Man kan få vara med och bestämma vem som ska vara kapten, att inte tränaren bara hade valt. Även om den vi har är bra och vi är nöjda med den vi har. Tränaren brukar fråga i början av säsongen vilken position man vill spela på och så.</p>	<p>Viktigt att spelarna kan lämna förslag/önskemål, inte bara tränaren som ska bestämma. Brukar fråga om specifika saker ibland.</p>	Viktigt att inte bara tränarna bestämmer, spelare ska kunna ge förslag.	
<p>Och så att vi tycker att det är kul</p>		Viktigt att träningen är	

också så att vi inte tröttnar på det.		rolig, uppnås genom delaktighet.	Önskan om ökad delaktighet i föreningen och i laget
Vem är det som ska bestämma om sånt här då? Alla: Det är väl lagen egentligen.		Lagen ska bestämma.	
Hade ni velat ha det så oftare? Alla: Ja. Ja, kanske någon gång i månaden.		Större chans till delaktighet oftare.	
Man skulle kunna ha en förslagslåda eller något.		Kan ha en förslagslåda.	
Finns det något man kan göra för att det inte ska bli så då? Berätta tydligt vad man menar. Säga till kaptenen vad den ska säga till tränarna. Om kaptenen säger det kan man ju vara anonym.		Kanske kan kommunicera genom lagkaptenen?	
Vem är det som bestämmer i laget då? Är det någon speciell eller är alla med. Nej, alla är med.		Alla är med och bestämmer i laget.	
Det är ju viktigt att de lyssnar på oss också, lika mycket som vi lyssnar på dem.		Viktigt med tvåvägskommunikation.	
Finns det något tillfälle då ni tycker att ni borde ha fått vara med och bestämma? Jag tror inte det. Det är ju när det är något gäller laget i sig i så fall.		Borde få inflytande när det gäller laget.	
Om ni tänker på sådana saker som vem som ska få träningstider eller vad klubben ska satsa på och så? Vilka som får pengar och tider osv. Det är ju väldigt viktigt vem som ska bestämma. De yngre kanske inte ska träna vid åtta, typ 04:orna och så. Och de som är äldre kanske inte ska träna vid fyra. Så att inte klubben bara bestämmer hej vilt.	Klubben ska inte bestämma hej vilt, måste ta hänsyn till medlemmarna.	Klubben ska ta hänsyn till medlemmarna.	
Alltså vi skulle ju kunna få ett schema, att så nu har det bestämt		Vill ha skriftlig information från	

det		styrelsen.	
Vi kanske borde få mer information, typ som när träningen blev flyttad, att vi inte visste att det blev en annan tid och så, att de säger det i tid och så.		Borde få mer info och i tid.	
Vi borde få veta lika mycket som tränarna får veta för vi går ju ändå i klubben och vill veta vad som händer.		Mer info från styrelse till medlemmar, vill veta vad som händer.	
Jag tycker att vi kan ha teori med fotbollen någon gång då och då så att de kan säga vad som har hänt och så där.		Efterfrågar informationsträffar om vad som händer i klubben.	
Någon som vet mera för tränarna får ju inte reda på allt som bestäms utan de får bara reda på en liten del. Vi behöver ju inte få reda på allt utan mer vad som händer med vårt lag.		Vill ha info direkt från styrelsen, inte tränarna. Info om laget.	
Och nu som med laget, sex veckor är ändå ganska kort tid om man ska bygga upp ett lag, så jag tycker ändå att vi kanske borde få informationen lite tidigare. Vi kanske borde höra av de här styrelsemötena lite mer, var det är och vad de diskuterar där och så.	Borde höra av styrelsemötena lite mer, vad de diskuterar osv.	Borde få höra mer från styrelsen.	
Få veta vad som händer, få vara med och bestämma om laget ska fortsätta eller inte och så.		Vill bestämma mer om laget.	
Ni har inga spelarråd eller sådant? Det skulle vara bra. Att kaptenen eller två från varje lag skulle kunna vara med på möten med styrelsen eller något.		Skulle vara bra med spelarråd.	
Finns det något annat ni skulle vilja vara med och bestämma om? Typ vilka tider vi ska ha träning. Alla: Ja. Och vilka dagar. Kanske hur många gånger i veckan man ska ha träning.		Vill kunna bestämma om träningstider/-dagar och antal träningstillfällen.	

<p>Tycker ni att de borde lyssna på er mer när det gäller någonting speciellt?</p> <p>Det är typ om man har ont och man ska spela match så säger de ”nej, du har inte ont”.</p> <p>Om man har väldigt ont i benet eller något så säger de att ”nej det känner du inte nu, det får du känna efter matchen”.</p>		<p>Tränarna borde lyssna mer.</p>	
<p>Vad kan man göra för att det inte ska bli så då?</p> <p>Säga till riktigt och inte bara ”Nej, jag har väl inte ont då” liksom.</p>		<p>De själva borde säga ifrån mer.</p>	
<p>Alltså, det är ju alltid någon från styrelsen som är i huset, de kan ju komma ner innan eller efter träning.</p> <p>Om det handlar om något som rör hela klubben, alla lag.</p>		<p>Styrelsen borde informera bättre, alltid någon i huset.</p>	
<p>Vi kanske kan vara med och bestämma en träning, vad vi ska träna på.</p> <p>Ja, vad vi vill träna mer på.</p> <p>Så att tränaren kan ha koll på vad vi vill bli bättre på.</p>		<p>Vill bestämma mer över vad som ska tränas mer på. Tränaren borde veta det.</p>	
<p>Jag tycker att vi ska få bestämma mer!</p> <p>Ha möten och säga vad man tycker så kan tränaren tänka på det.</p>		<p>Vill bestämma mer, kan ha möten med tränaren.</p>	
<p>Jo, vi får saker som vi ska sälja som man inte får sålt.</p> <p>Det är så många som spelar fotboll som får typ 20 lotter var att sälja.</p>		<p>Vill kunna diskutera upplägg vid försäljning och liknande delaktighet.</p>	
<p>Jag tycker ändå att man ska göra sitt bästa så att alla får chansen att utvecklas tillsammans.</p>		<p>Göra sitt bästa för allas utveckling.</p>	
<p>Om det är tvärt om, kan ni säga det då också?</p> <p>Ja, men det är ju svårare, alltså om man inte har sin tränares, alltså om inte ens tränare tror på en så blir man ju inte... det är inte lika kul. Men det är väl inte så i</p>	<p>Svårare att själv utvecklas och satsa om inte tränaren vill.</p> <p>Tränarna måste tro på medlemmarna</p>	<p>Tränarens engagemang viktigt för typ av satsning.</p>	

<p>vår klubb alltså vi är ju inte så gamla än. Men jag tycker ändå att tränaren ska tro på alla, vilken nivå man än ligger på, att alla ska få en lika stor chans, hur utvecklad eller inte man än är.</p>	<p>oavsett nivå och utveckling.</p>		
<p>Jag tycker ändå att den ska få en chans att spela för att... om den bästa kanske inte tränar en vecka och den andra tränar hur mycket som helst då tycker jag faktiskt att den andra ska få spela, den som tränar</p>	<p>Den som tränar mest och kämpar ska få spela, inte den som är bäst.</p>	<p>Den som kämpar ska få spela.</p>	
<p>Typ alla ska jobba lika hårt för sin plats i laget. Det ska inte vara någon särbehandling eller favorisering typ.</p>		<p>Alla ska behandlas lika och kämpa för sin plats i laget.</p>	
<p>Det är nog bättre om alla säger vad man tycker och inte går och håller det inne. Ja, tränaren behöver ju veta vad vi tycker för att kunna göra någonting bättre. Och vi skulle tycka att de var roligare. Om vi inte säger vad vi tycker så kan de ju inte göra någonting bättre.</p>	<p>Bättre att säga vad man tycker, inte vara tyst. Tränaren behöver veta vad de tycker för att kunna förändra. Det blir roligare.</p>	<p>Roligare om alla säger vad de tycker så att tränaren får veta och kan anpassa sig.</p>	
<p>Finns det situationer då ni känner att ni kanske inte ska vara delaktiga, något som ni känner att det där fixar sig ändå. Om det inte gäller vårt lag, eller typ saker som är viktiga för oss eller om det gäller något annat som inte är viktigt för oss.</p>		<p>Behöver inte ha inflytande i andra lag.</p>	
<p>Hur viktigt är det med delaktighet i klubben? Det är väl hyfsat viktigt. Vi kan ju inte vara med och påverka lika mycket som tränarna och så. De är äldre. De får information från styrelsen också. Om styrelsen vill något</p>	<p>Hyfsat viktigt med delaktighet i klubben. Tränarna kan påverka mer för att de är äldre och får information. Styrelsen pratar med tränarna.</p>	<p>Delaktighet i klubben viktigt, tränarna har mer kontakt med styrelsen.</p>	<p>Upplevd delaktighet i idrottsföreningen</p>

kommer de till tränarna och inte till oss.			
Kanske att man skulle diskutera vilka tider typ skolan slutar och så och säga det till tränarna så att de får säga det till dem som bestämmer sånt. Sen kanske det inte alltid blir som lagen vill med alla tider men i alla fall några eller kanske två stycken eller så...	Kommunikation mellan medlemmar och styrelse via tränarna.	Kommunikation via tränarna.	
Hur är det idag då? Vem är det som bestämmer idag? Jag vet inte riktigt... det är väl dem som... Vet inte.		Oklart vem som bestämmer i klubben.	
Jag har inte riktigt tänkt på det heller, vi har ju de tiderna vi har. Vi får det vi får. Det enda jag vet om planerna är att kommunen äger dem och att det är andra lag som tränar här uppe ibland också.	Ingen reflektion över vem som bestämmer, det är som det är.	Ingen egen reflektion.	
Är det sådana som ni som kan vara med i styrelsen? Om någon av er skulle vilja vara med i styrelsen, tror ni att det skulle gå? Det känns inte så, jag tror inte det. Alltså det känns som att det bara är äldre som sitter där, eller ja vuxna.	Tror inte att de skulle kunna vara med i styrelsen. De som är med är äldre.	Äldre som är med i styrelsen.	
Jag tror inte någon av oss vet så där riktigt vad som händer i klubben.		Vet ej vad som händer i klubben.	
De som är bäst får ju mest uppmärksamhet och det är väl mest dem klubben satsar på tror jag. De får mer delaktighet. Man märker ju att de får mest saker och sådant.	Mer uppmärksamhet och satsning på de bästa lagen är lika med delaktighet.	De bästa lagen får mer delaktighet.	
Men alltså i vår klubb är inte sånt, alltså vi toppar ju inte. Men alltså det är ju vissa klubbar och det blir ju ett annat sätt så med delaktigheten där också. För då tror jag det är mer fokus på bästa	Toppar inte i klubben. Annan delaktighet i de lagen som toppar, inte lika stor chans att	Klubben toppar inte, ger mer delaktighet.	

<p>laget så att säga än de andra. Och då får man ju inte lika stor chans, om man är lite sämre, att kunna utvecklas som de andra.</p>	<p>utvecklas om man är sämre.</p>		
<p>Våra tränare sa det, för de är med på mötena. Men annars får vi inte höra så mycket Alltså det är tränarna vi får informationen från.</p>		<p>Tränare berättar om enstaka möten, dålig info annars.</p>	
<p>Men om ni skulle vilja komma i kontakt med styrelse om ni har en bra idé om klubben eller så, vet ni hur ni skulle ta kontakt med styrelsen då? Jag tror att jag skulle ha snackat med tränarna.</p>	<p>Snackar med tränarna för att komma i kontakt med styrelsen.</p>	<p>Kommunikation mellan medlemmar och styrelse via tränarna.</p>	
<p>På vilket sätt kan ni vara med och påverka vad som händer i klubben som det är idag? Prata med tränarna. Men det är ju inte klubben... Fast då kan ju tränarna ta upp det med klubben. Fast vi påverkar väl inte så mycket?</p>	<p>Påverkar genom att prata med tränarna som kan kommunicera med styrelsen. Påverkar inte så mycket?</p>	<p>Påverkar till viss del genom tränarna.</p>	
<p>Om ni tänker på vad ni får för information från till exempel styrelsen. Vi har bara fått reda på någonting en gång. Ja, typ förra veckan. Typ att vårt lag ska läggas ner eller något sånt. Men de säger knappt någonting till oss.</p>		<p>Får väldigt lite info från styrelsen.</p>	
<p>Eller ja, tränarna bestämmer ju mer.</p>		<p>Tränarna bestämmer mer.</p>	<p>Upplevd delaktighet i laget</p>
<p>Varje år har vi åkt på sådana här cuper och då har tränarna bestämt lite innan och sen så frågar de oss så att vi också får vara med och bestämma vad vi vill göra och så.</p>		<p>Tränarna bestämmer först och frågar sedan och kan ändra.</p>	
<p>Ja, alltså vi har ju så här träningsplanering, vad vi ska träna på. Men ibland får ju vi säga vad vi tycker att vi vill träna</p>		<p>Tränarna bestämmer först och frågar sedan och kan ändra.</p>	

<p>mer på. Då kan de ju ändra det också.</p>			
<p>På vilket sätt är ni med och påverkar vad som händer i laget nu? Pratar med tränarna.</p>		<p>Påverkar genom kommunikation med tränarna.</p>	
<p>Frågar de er vad ni tycker och vad ni vill ska hända och så? Det är väl mest under träningsläger typ. Ja, för då fick vi bestämma en träning själv, och fick lägga upp tiden och så.</p>		<p>Mer delaktighet under träningsläger.</p>	
<p>Om det är så att tränarna tycker att ni ska satsa och ni inte tycker så, kan ni säga det då? Alla: Ja.</p>		<p>Bekväma att prata med tränarna om satsning.</p>	
<p>Jag tycker en tvåa i klubben, för vi får inte så mycket delaktighet. Vi har ju ändå en hemsida där vi kan kolla på träningar och så men där står det inte om de ändrar tiderna och så. Laget tycker jag är en femma, för vi är ändå ett gott gäng och spelar bra och så.</p>		<p>Dålig delaktighet i klubben, bra delaktighet i laget.</p>	
<p>Tar tränaren hänsyn till det ni säger då? Några: Ja Ibland. Om man säger att man inte vill vara mittfältare så försöker de så man inte behöver vara mittfält.</p>		<p>Tränaren försöker ta hänsyn till vissa åsikter.</p>	
<p>Vad får ni vara med och bestämma om nu då? Det kanske inte är så mycket. Nej! Vi får bestämma om tröjnummer. Ja, det är tröjnummer!</p>		<p>Bestämmer inte om så mycket viktigt.</p>	
<p>Hur går det till när ni får vara med och påverka i laget? Vi säger till tränaren.</p>		<p>Påverkar genom tränarna.</p>	
<p>Om man tycker någonting är man oftast tyst och säger inget om det för man vet aldrig vad som kan hända. Om man säger någonting som</p>		<p>Är oftast tyst om det man tycker. Oro för konsekvenser.</p>	

<p>inte är bra, de kanske tar det på fel sätt och...</p> <p>Eller om någon i laget tar det på fel sätt kan man bli ovänner och det blir dålig laganda och så.</p>			
<p>Tycker ni att tränarna lyssnar på er om ni säger någonting?</p> <p>Det beror ju på vad man säger och vad det är för något.</p>		Tränarna lyssnar ibland.	
<p>Man lyssnade inte lika mycket på den gamla tränaren för den hade vi haft så himla länge. Man sa att man skulle göra övningen men så gjorde man det ändå inte. Men den nya säger hur man ska kunna lyckas istället för att bara... Det gjorde inte den gamla på samma sätt.</p>	<p>Lyssnar mer på den nya tränaren. Han säger hur man ska lyckas, det gjorde in den gamla.</p>	<p>Bra att tränaren säger hur man ska lyckas, man lyssnar mer.</p>	
<p>Vi är ju inte delaktiga i så mycket.</p> <p>Så det är ju rätt svårt att säga. Bestämna om vi ska ha träningsläger eller något sånt. Eller extraträning.</p>		<p>Inte delaktiga i så mycket, vill bestämma mer.</p>	
<p>Att det är ett mindre lag och att det är lättare att få delaktighet till allihop.</p>		<p>Litet lag ger mer delaktighet.</p>	<p>Att problematisera delaktighet</p>
<p>Men det kanske är svårare med matcher och så, för klubben har ju sagt att vi måste få ihop flera för att få spela och det är ju svårt också för att, ja...</p>		<p>Litet lag har svårare att spela matcher.</p>	
<p>Om alla i alla lag skulle vilja vara med och bestämma skulle det ju inte bli något.</p>		<p>Alla kan inte vara med och bestämma om allt.</p>	